Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Δ/νση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών

Έργο

Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000
(Έργο ΕΠΜ)

Μελέτη 8

Μελέτη 8: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις Περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Ομάδα 8α περιοχών Natura Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Μυκόνου, Κέας-Κύθνου & Μήλου

Παραδοτέο

Αξιολόγηση και Οριοθέτηση Περιοχής και Προστατευτέου Αντικειμένου και Διαχείριση Προστατευτέου Αντικειμένου στον Δήμο Τήνου

Κεφάλαια 4 και 5 της ΕΠΜ
Τεύχος Μελέτης (ΜΑ)

Ανάδοχος:

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΥΛΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Μαυροματαίων 9, Τ.Κ. 10682, Αθήνα,

Τηλ/ Fax: 210 3213695, 210 3216904
e-mail: info@forest.gr

Έκδοση 4η, 31/10/2022

Το παρόν εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Μελέτης 8 «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου», με Αναθέτουσα Αρχή το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΕΝ), και Διευθύνουσα Υπηρεσία το Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας.

Το έργο είναι ενταγμένο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020 (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ)" και συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΕΤΠΑ).

Η πλήρης αναφορά στο παρόν κείμενο είναι:

Αποστολίδης Η., Δημαλέξης Τ., Γαλάνη Π., Χαβάκης Εμ., Αδρακτά Χρ., Καστρίτης Θ., Πόθος Γ., 2022. Παραδοτέο ΠΒ3.2: «Τεύχος Α: Αξιολόγηση - Οριοθέτηση Περιοχής και Προστατευτέου Αντικειμένου και Τεύχος Β: Διαχείριση Προστατευτέου Αντικειμένου, Κεφάλαια 4 και 5 της ΕΠΜ Ομάδας Περιοχών 8α. Τεύχος ΤΤΑ». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΥΛΗ, Αθήνα, 43 σελ.

This document may be cited as follows:

Apostolides E., Dimalexis T., Galani P., Chavakis Em., Adrakta Chr., Kastritis Th., Pothos G., 2022. Deliverable ΠΒ3.2: «Specific Environmental Projects Group of Sites 8a, Issues A & B, Chapiter 4 and 5: Analysis, Evaluation & Management of the Natura Network Sites part work». Ministry of Environment & Energy, YLI, Athens, 43 p.

Τίτλος Μελέτης

Εκπόνηση ΕΠΜ και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Τίτλος παραδοτέου

ΠΒ3.2, Εργασία Β1, Τεύχος Α: Αξιολόγηση - Οριοθέτηση Περιοχής και Προστατευτέου Αντικειμένου, Τεύχος Β: Διαχείριση Προστατευτέου Αντικειμένου, Κεφάλαια 4 και 5 της ΕΠΜ Ομάδας Περιοχών 8α. Τεύχος Τεκμηρίωσης (ΤΤΑ)

Ανάδοχος:

ΥΛΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Μαυροματαίων 9, Τ.Κ. 10682, Αθήνα,
Τηλ/ Fax: 210 3213695, 210 3216904
e-mail: info@forest.gr

Αριθμός Πρωτοκόλλου Ανάδοχου: **1774 31102022**		
Ηλεκτρονική Υπογραφή		
Σύνταξη	Έλεγχος	Έγκριση
Ονόματα υπεύθυνων σύνταξης	Ονόματα υπεύθυνων ελέγχου	Ονόματα υπεύθυνων έγκρισης
Η. Αποστολίδης Τ. Δημαλέξης Π. Γαλάνη Εμ. Χαβάκης Χρ. Αδρακτά Θ. Καστρίτης Γ. Πόθος	Η. Αποστολίδης Τ. Δημαλέξης	
Κωδικός παραδοτέου	Παρατηρήσεις	Ημερομηνία:
ΠΒ3.2_31/10/2022 Έκδοση 4η		31/10/2022

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Όνομα	Ειδικότητα	Αντικείμενο
Τάσος Δημαλέξης	Δρ. Βιολόγος – Περιβαλλοντολόγος Παν. Αθηνών (1988), Μεταπτυχιακό στα Μεσογειακά Οικοσυστήματα- MAIX (1990), PhD Οικολογία των Υγροτόπων- ΑΠΘ (2001)	Συντονιστής του έργου, Υπεύθυνος Διαχείρισης κινδύνων, Υπεύθυνος εκπόνησης Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών & προτάσεων ΣΔ και ΠΔ, Υπεύθυνος Τεύχους Β Εκπόνηση ΕΠΜ: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα – Σύνθεση, μέλος στις: Προτάσεις ΣΔ και ΠΔ, Συνυπεύθυνος Διεκπεραίωσης και Ανάλυσης Διαβούλευσης
Ηλίας Αποστολίδης	Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1976)	Βοηθός Συντονιστή του έργου, Μέλος: Διαχείρισης οικονομικών και ανθρώπινου δυναμικού, Μέλος: Τεύχους Β Εκπόνηση ΕΠΜ: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα – Σύνθεση, Υπεύθυνος Προτάσεων ΣΔ και ΠΔ, Συνυπεύθυνος Διεκπεραίωσης και Ανάλυσης Διαβούλευσης
Νικόλαος Πάγκας	Δρ. Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1985), PhD «Το περιαστικό πράσινο σε σχέση με την ανάπτυξη και τη λειτουργία της πόλης» ΕΜΠ (2006)	Ειδικός Χλωρίδας / Οικοτόπων, Μέλος στη: Χλωρίδα- Τύποι Οικοτόπων στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ, μέλος Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Έκτωρ Αποστολίδης	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΔΠΘ (2004), MSc Γεωπληροφορική (GIS) ΓΠΑ (2008)	Υπεύθυνος Καταχώρησης στη Βάση Δεδομένων και του Συστήματος GIS, μέλος Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Ηλέκτρα - Γεωργία Αποστολίδου	Δρ. Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ (2006), MSc «Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων» ΕΜΠ (2007), PhD Υδραυλική Παν/μιο Oxford, Αγγλία (2011)	Μέλος στους: Ποιοτικούς Έλεγχους παραδοτέων, Μέλος στη: Γεωλογία-Τοπίο- Υδρολογία στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Γεώργιος Κατσαδωράκης	Δρ. Βιολόγος Παν. Αθηνών (1982), PhD Βιολογία (οικολογία ζώων-πτηνά) Παν. Αθηνών (1989)	Ειδικός Ορνιθοπανίδας, Υπεύθυνος στην: Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ

Δημήτριος Τζανουδάκης	Βιολόγος, PhD, Πανεπιστήμιο Πάτρας, Σχολή Θετικών Επιστημών, τμήμα Βιολογίας (1972)	Επιστημονικά Υπεύθυνος Σύμβουλος σε θέματα Χλωρίδας και Τύπων Οικοτόπων
Παναγιώτης Δενδρινός	Δρ. Βιολόγος Παν. Αθηνών (1987), PhD Βιολογίας «Συμβολή στην μελέτη της οικολογίας της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus* στην περιοχή του νησιωτικού συμπλέγματος των Βορείων Σποράδων»	Ειδικός Πανίδας (πλην ορνιθοπανίδας), Μέλος στο: Θαλάσσιο περιβάλλον (οικότοποι-πανίδα) στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ, Μέλος: Τεύχους Β Εκπόνηση ΕΜΠ: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα- Σύνθεση
Σίνος Γκιώκας	Δρ. Βιολόγος Παν. Αθηνών (1988), PhD Οικολογία Παν. Αθηνών (1996)	Μέλος στην: Πανίδα λοιπή στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Παναγιώτης Τρίγκας	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1994), MSc «Οικολογική Διαχείριση και Τεχνολογία Περιβάλλοντος» (1996), PhD Βιολογίας Παν. Πατρών (2003)	Μέλος στην ομάδα: Χλωρίδα-Τύποι Οικοτόπων στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Γεώργιος Φωτιάδης	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1998), MSc Δασολογία &Φυσικού Περιβάλλοντος ΑΠΘ (2000), PhD φυτοκοινωνιολογία ΑΠΘ (2004)	Μέλος της: Χλωρίδας- Τύποι Οικοτόπων στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ, Μέλος στους Τύπους Οικοτόπων στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ
Δημήτριος Πουρσανίδης	Δρ. Οικολογίας, Διαχείρισης Αγροτικού Περιβάλ. ΑΤΕΙ Κρήτης, (2004), MSc Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών (2008), Ph.D Θαλάσσια Οικολογία Παν. Αιγαίου (2016) Περιβαλλοντολόγος	Μέλος στο: Θαλάσσιο περιβάλλον στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ, Μέλος στα: Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS)
Μαρία Ζήφου	Δρ. Χωροτάκτης-Πολεοδόμος, University of Florida (1981), ΗΠΑ, Μεταπτυχιακό: Urban and Regional Planning, University of Florida, ΗΠΑ (1985), PhD Πολεοδομίας-Χωροταξίας (2008), ΕΜΠ	Ειδικός σε θέματα Χωροταξίας και Πολεοδομίας, Χρήσεων γης. Υπεύθυνος της Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης, της εξειδίκευσης χρήσεων γης
Αθανάσιος Καστρίτης	Δρ. Ωκεανογράφος-Χημικός, Πτυχιούχος Χημείας ΕΚΠΑ (2002), MSc Ωκεανογραφίας ΕΚΠΑ (2005), PhD Ωκεανογραφίας ΕΚΠΑ (2007)	Ειδικός Ορνιθοπανίδας, μέλος της Ομάδας Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ, Μέλος στην ομάδα για τους Ποιοτικούς Ελέγχους των παραδοτέων, Μέλος της Ομάδας

		καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Εμμανουήλ Χαβάκης	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΔΠΘ (2004), MSc Δασική Οικολογία & Διαχείριση, Παν/μιο Freiburg, Γερμανία (2007)	Μέλος Τεύχους Β, Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης, Μέλος: Ομάδας Προετοιμασίας και Υποβολής παραδοτέων μελέτης
Πολυξένη Γαλάνη	Βιολόγος Πανεπιστήμιο Κρήτης (2002)	Μέλος στην ομάδα για τους Ποιοτικούς Ελέγχους των παραδοτέων, Μέλος της Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης, Μέλος στην Ομάδα Παραδοτέα (εκτός χαρτών)
Γεώργιος Πόθος	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1994)	Μέλος στα: Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS), Μέλος Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Χρυσούλα Αδρακτά	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΔΠΘ (2005), MSc Γεωπληροφορική (GIS) ΕΜΠ (2011)	Μέλος στα: Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS), Μέλος στους: Χάρτες στην Προετοιμασία και Υποβολή Παραδοτέων μελέτης
Ειρήνη Ζαχαροπούλου	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (2016), MSc Γενετική Βελτίωση Φυτών, Αγροκομίας και Ζιζανιολογίας ΑΠΘ (2019)	Μέλος της Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Ευθυμία Πούλιου	Τεχνολόγος Δασοπονίας, ΤΕΙ Λάρισας (2004)	Μέλος στις: Βάσεις Δεδομένων, Παραδοτέα (εκτός χαρτών) στην Προετοιμασία και Υποβολή Παραδοτέων της μελέτης
Ιωάννης Σκολαρίγκας	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΔΠΘ (2015), MSc Επιστήμη & Τεχνολογία Υδατικών Πόρων ΕΜΠ (2017)	Μέλος της Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Ορφέας Αποστολίδης	Φυσικός ΕΚΠΑ (2020)	Μέλος της Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Ιωάννης Καρακώστας	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1992),	Υπεύθυνος Εκπόνησης ΕΠΜ στις ΕΖΔ, Μέλος: Τεύχους Β Ομάδας: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα –

		Σύνθεση, Υπεύθυνος Προετοιμασίας και Υποβολής παραδοτέων μελέτης
Γρηγόριος Βασιλόπουλος	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (2002), MSc Φυτοκοινωνιολογίας ΑΠΘ (2005)	Μέλος στη: Χλωρίδα- Τύποι Οικοτόπων στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ, Μέλος στους: Χάρτες στην Προετοιμασία και Υποβολή Παραδοτέων της μελέτης
Αρετή Σαγιάκου	Βιολόγος, ΕΚΠΑ (2018), MSc Περιβάλλον & Ανάπτυξη ΕΜΠ (2021)	Μέλος της Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Στέφανος Προφήτης	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΓΠΑ (2020)	Μέλος της Ομάδας καθορισμού των Ζωνών Προστασίας και Διαχείρισης
Βασίλειος Γεροβασιλείου	Δρ. Οικολογίας - Περιβαλλοντολόγος, Επιστήμες της Θάλασσας, Παν/μιο Αιγαίου (2006), MSc «Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών» Παν/μιο Αιγαίου (2007), PhD Θαλάσσια Οικολογία, Παν/μιο Αιγαίου (2015)	Μέλος στο: Θαλάσσιο περιβάλλον στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Χρήστος Γιαννακόπουλος	Φυσικός ΕΚΠΑ (1990), MSc στην Μετεωρολογία, ΕΚΠΑ, (1992), MSc στην Τηλεματική, Παν/μιο του Surrey, Αγγλία (1993), PhD Ατμοσφαιρική Χημεία, Παν/μιο Cambridge, Αγγλία (1999)	Μέλος στην ομάδα: Κλιματική αλλαγή στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Ελένη Αβραμίδη	Μηχανικός Περιβάλλοντος ΔΠΘ (2007), Ειδικός για διαβούλευση	Μέλος: Διοργάνωσης ημερίδων και συναντήσεων εργασίας με φορείς, Μέλος: Καταγραφής απόψεων και διατύπωση εισηγήσεων
Βασίλειος Γκορίτσας	Περιβαλλοντολόγος Παν. Αιγαίου (2005)	Μέλος στις: Βάσεις Δεδομένων, Μέλος στους: Χάρτες στην Προετοιμασία και Υποβολή Παραδοτέων μελέτης
Άγγελος Ευαγγελίδης	Διοίκηση Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Πατρών (2001), MSc Conservation Sustainability, Planning and Environmental Policy Cardiff (UK) (2002) Ερευνητής Πεδίου	Μέλος στην: ορνιθοπανίδα για την Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ

Κορνηλία Ζάρκια	Αρχιτέκτων Μηχανικός, ΑΠΘ (1985), Doctorat en Anthropologie Sociale et Ethnologie, E.H.E.S.S., Παρίσι (1991)	Μέλος στα: Κοινωνικό-οικονομικά Στοιχεία στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος	Πτυχίο και MSc στην Αγροτική Οικονομική, Γεωπονικό (1992), PhD Αγροτική Οικονομική Παν. Missouri, Columbia, USA (1998)	Άμισθος Επιστημονικός Σύμβουλος στον τομέα των Διαβουλεύσεων
Ειρήνη Θεοδωρακοπούλου	Πτυχίο BS, MSc Αγροτική Οικονομία, Γεωπονικό (1994), Ph.D Agribusiness Management&Economics, Παν. Missouri (1999)	Άμισθος Επιστημονικός Σύμβουλος στον τομέα των Διαβουλεύσεων
Σάββας Καζαντζίδης	Βιολόγος ΑΠΘ (1987), PhD Οικολογία με θέμα: Οικολογία αναπαραγωγής του Λευκοτσικνιά στο Δέλτα Αξιού -ΑΠΘ (1998)	Μέλος στην: Ορνιθοπανίδα στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ, Μέλος στο: Τεύχος Β Εκπόνηση ΕΠΜ: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα – Σύνθεση
Αλεξάνδρα Κόντου	Συντήρηση και Διαχείριση Περιβάλλοντος Παν. Ντέρμπι UK (2001), MSc Διαχείριση Περιβάλλοντος Παν.Ντέρμπι UK (2002)	Μέλος: Τεύχους Β Εκπόνηση ΕΠΜ: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα– Σύνθεση, Υποστήριξης της Υπηρεσίας με αντικείμενο την έκδοση Αποφάσεων (ΚΥΑ/ΥΑ) και Γνωμοδοτήσεων (ΜΠΕ/ΑΕΠΟ), Προτάσεων ΣΔ και ΠΔ
Βικτώρια - Σωτηρία Λαϊνά	Πτυχίο Ξένων γλωσσών και μετάφρασης, Ιόνιο Παν. (2008), Μεταπτυχιακό στη «Διαχείριση Ευρωπαϊκών Έργων», Ειδικός για διαβούλευση	Μέλος στη: Διοργάνωση ημερίδων και συναντήσεων εργασίας με φορείς, Καταγραφή απόψεων και διατύπωση εισηγήσεων
Άρης Μανωλόπουλος	Πτυχίο BESc Περιβαλλοντική Επιστήμη Παν. Kingston (2001), MSc Environmental Information Systems Παν. Manchester (2004)	Υπεύθυνος στις Βάσεις Δεδομένων
Βασίλειος Παπαδόπουλος	Νομικός ΑΠΘ (2008), MSc Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη, Master of Arts, Πάντειο (2016)	Υπεύθυνος Νομικός Σύμβουλος, Μέλος: Τεύχους Β Εκπόνηση ΕΠΜ: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα – Σύνθεση, Υποστήριξη της Υπηρεσίας με αντικείμενο της έκδοση Αποφάσεων (ΚΥΑ/ΥΑ) και Γνωμοδοτήσεων (ΜΠΕ/ΑΕΠΟ)

Ανδριάνα Παπαϊωάννου	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1987)	Μέλος στη: Διασφάλιση Ποιότητας Εσωτερικών Διαδικασιών
Βασίλειος Περλέρος	Γεωλόγος Παν. Αθηνών (1983)	Μέλος στη: Γεωλογία-Τοπίο-Υδρολογία στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Θεοδώρα Πετανίδου	Πτυχίο Φαρμακευτικής Παν. Αθηνών (1980), Πτυχίο Βιολογίας, ΑΠΘ (1992), PhD Βιολογίας (Οικολογία) ΑΠΘ (1991)	Επιστημονική Υπεύθυνη Σύμβουλος σε θέματα Βιοποικιλότητας
Δανάη – Έλλη Πορτόλου	Βιολόγος, Πτυχίο Ζωολογίας (1994), MSc Διατήρηση της Φύσης (1996) Παν. Λονδίνου	Μέλος: Ορνιθοπανίδας στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ
Νικόλαος Προμπονάς	Ερευνητής Πεδίου	Μέλος: Ορνιθοπανίδας στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ
Αδαμαντία Πυλαρά	Βιολόγος Παν. Πατρών (2005), MSc Οικολογία-Διαχείριση & Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος – Παν. Πατρών (2002)	Μέλος στη: Διοργάνωση ημερίδων και συναντήσεων εργασίας με φορείς, Μέλος στην: Καταγραφή απόψεων και διατύπωση εισηγήσεων, Μέλος στο: Τεύχος Β Εκπόνηση ΕΠΜ: Τελικά Διαχειριστικά Μέτρα – Σύνθεση
Κωνσταντίνα Σκανδαλή	Απόφοιτη Γραμματέας Διεύθυνσης του Business School της CARIERRA IEK ΞΥΝΗ (1998)	Μέλος στην: Υποστήριξη γραμματείας και επικοινωνίας, Μέλος στα: Κοινωνικό-οικονομικά Στοιχεία στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Νικόλαος Σκουλαρίκος	Πτυχίο Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πάντειο (2002) MSc Αειφορική Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών Παν. Ιωαννίνων(2006)	Μέλος: Διαχείρισης οικονομικών και ανθρώπινου δυναμικού, Μέλος στα: Κοινωνικό-οικονομικά Στοιχεία στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ
Γεώργιος Σουρβάς	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (2002), MSc Γεωπληροφορική (GIS) ΕΜΠ (2006)	Υπεύθυνος στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS), Υπεύθυνος Χαρτών στην Προετοιμασία και Υποβολή παραδοτέων της μελέτης
Άννα Σπηλιωτοπούλου	Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ (2004), MSc Διασφάλιση Ποιότητας ΕΑΠ (2013)	Υπεύθυνη Διαχείρισης Ποιότητας Έργου Μέλος: Υποστήριξης γραμματείας και επικοινωνίας, Παραδοτέων (εκτός χαρτών) στην

		Προετοιμασία και Υποβολή Παραδοτέων της μελέτης
Μαργαρίτα Τζάλη	Μηχανικός Περιβάλλοντος Πολ. Κρήτης (2004), MSc Ωκεανογραφίας Παν. Αθηνών (2007)	Μέλος: Διασφάλισης Ποιότητας Εσωτερικών Διαδικασιών, Υπεύθυνη της ομάδας Παραδοτέα (εκτός χαρτών) στην Προετοιμασία και Υποβολή Παραδοτέων της μελέτης
Jacob Fric	Φυσικός, Μαθηματικών και Φυσικής Παν. Λιουμπλιάνα, Σλοβενία (1998)	Μέλος: Ορνιθοπανίδας στην Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΕΖΔ, Μέλος: Ορνιθοπανίδας για την Εκπόνηση ΕΠΜ σε ΖΕΠ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ **10**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ **11**

4.1 Ομαδοποίηση προστατευόμενων περιοχών & Προτεινόμενο Θεσμικό πλαίσιο για την Προστασία 11

4.1.1 Ομαδοποίηση προστατευόμενων περιοχών 11

4.3 Καθορισμός σημαντικών περιοχών ανά περιοχή δικτύου Natura 2000 15

4.3.1 Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Βορείων Κυκλάδων ΣΠΠΒ01 18

4.3.2 Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Δυτικών Κυκλάδων ΣΠΠΒ02 47

4.3.3 Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Νοτίων Κυκλάδων ΣΠΠΒ03 59

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. Βιβλιογραφία **75**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 4.3.1-1: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220001 18

Πίνακας 4.3.1-2: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220028 22

Πίνακας 4.3.1-3: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220035 25

Πίνακας 4.3.1-4: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220018 27

Πίνακας 4.3.1-5: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220032 28

Πίνακας 4.3.1-6: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220033 30

Πίνακας 4.3.1-7: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220027 36

Πίνακας 4.3.2-1: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220008 47

Πίνακας 4.3.2-2: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220009 49

Πίνακας 4.3.2-3: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220029 52

Πίνακας 4.3.2-4: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220010 54

Πίνακας 4.3.2-5: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220011 57

Πίνακας 4.3.3-1: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220005 59

Πίνακας 4.3.3-2: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220007 61

Πίνακας 4.3.3-3: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220020 64

Πίνακας 4.3.3-4: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220030 68

Πίνακας 4.3.3-5: Αξιολόγηση σημαντικότητας Τ.Ο. και ΟΧΕ GR4220006 71

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 4.1.1-1: Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Βορείων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-01) 12
Εικόνα 4.1.1-2: Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Δυτικών Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-02) 13
Εικόνα 4.1.1-3: Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Νοτίων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-03) 14

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Συντομογραφία	Επεξήγηση
ΑΕΠΟ	Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων
ΑΙΟΠΑ	Αιολικό Πάρκο
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΑΣΑ	Αστικά Στερεά Απορρίμματα
ΑΣΠ	Αυτόνομος Σταθμός Παραγωγής
ΑΣΠΗΕ	Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ενέργειας
ΒΙΟΚΑ	Βιολογικός Καθαρισμός
ΓΠΣ	Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια
ΔΥ	Διευθύνουσα Υπηρεσία
ΕΔΣΜΗΕ	Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
Ε.Ε	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΛ	Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων
ΕΖΔ	Ειδικές Ζώνες Διατήρησης
ΕΠΜ	Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη
ΕΠΟ	Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων
ΕΣΧΑΔΑ	Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων
ΖΕΠ	Ζώνες Ειδικής Προστασίας
ΖΟΕ	Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου
ΚΑΖ	Καταφύγια Άγρια Ζωής

Συντομογραφία	Επεξήγηση
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΑΦ	Μονάδες Αφαλάτωσης
ΜΕΛ	Μονάδες Επεξεργασίας Λυμάτων
ΤΕΔ (SDF)	Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων περιοχής Natura 2000
Τεύχος ΜΑ	Τεύχος μελέτης
Τεύχος ΤτΑ	Τεύχος παράθεσης στοιχείων τεκμηρίωσης του τεύχους ΜΑ της μελέτης
ΤΚΣ	Τόποι Κοινοτικής Σημασίας
ΤΟ	Τύπος Οικοτόπου
ΟΧΕ	Οικοσυστημική Χωρική Ενότητα
ΠΑ	Προστατευτέο Αντικείμενο
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΝΑ	Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
ΠΠΧΣΑΑ	Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης
ΡΑΕ	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
ΣΔ	Σχέδιο Διαχείρισης
ΣΧΟΟΑΠ	Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων
ΤΕΕ	Τεχνολογικό Επαγγελματικό Επιμελητήριο
ΥΑ	Υπουργική Απόφαση
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΦΔΠΠ	Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
ΧΑΔΑ	Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων
ΧΥΤΑ	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων
ΧΥΤΥ	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change - Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή

Συντομογραφία	Επεξήγηση
RCP4.5	Representative Concentration Pathway - Αντιπροσωπευτική Πορεία Συγκέντρωσης (Σενάριο Κλιματικής Αλλαγής)
RCP8.5	Representative Concentration Pathway - Αντιπροσωπευτική Πορεία Συγκέντρωσης (Σενάριο Κλιματικής Αλλαγής)

ΤΕΥΧΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

4.1 Ομαδοποίηση προστατευόμενων περιοχών & Προτεινόμενο Θεσμικό πλαίσιο για την Προστασία

4.1.1 Ομαδοποίηση προστατευόμενων περιοχών

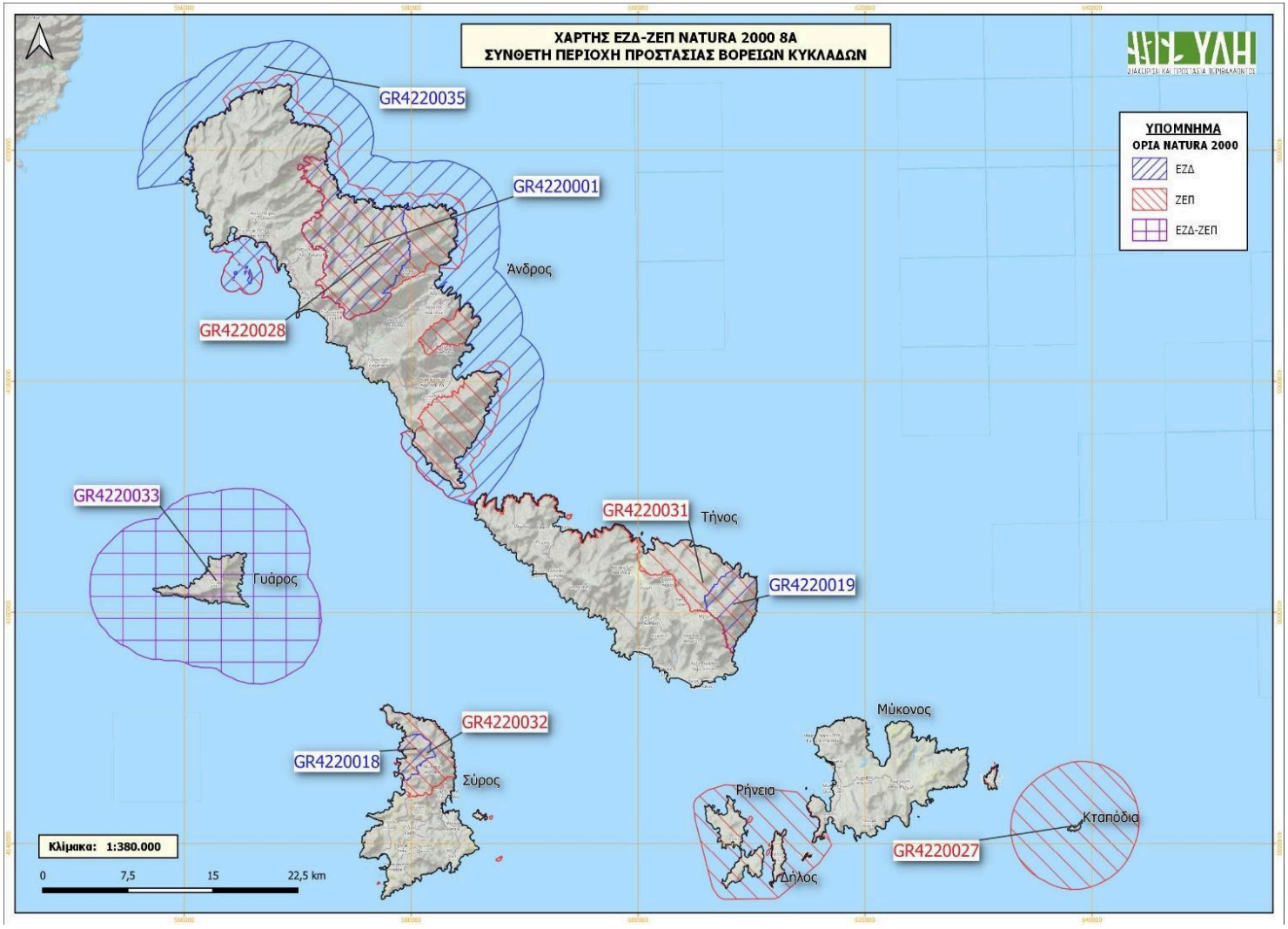
Παρακάτω παρουσιάζονται οι χάρτες ομαδοποίησης προστατευόμενων περιοχών της 8α.

Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Βορείων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-01)

Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Δυτικών Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-02)

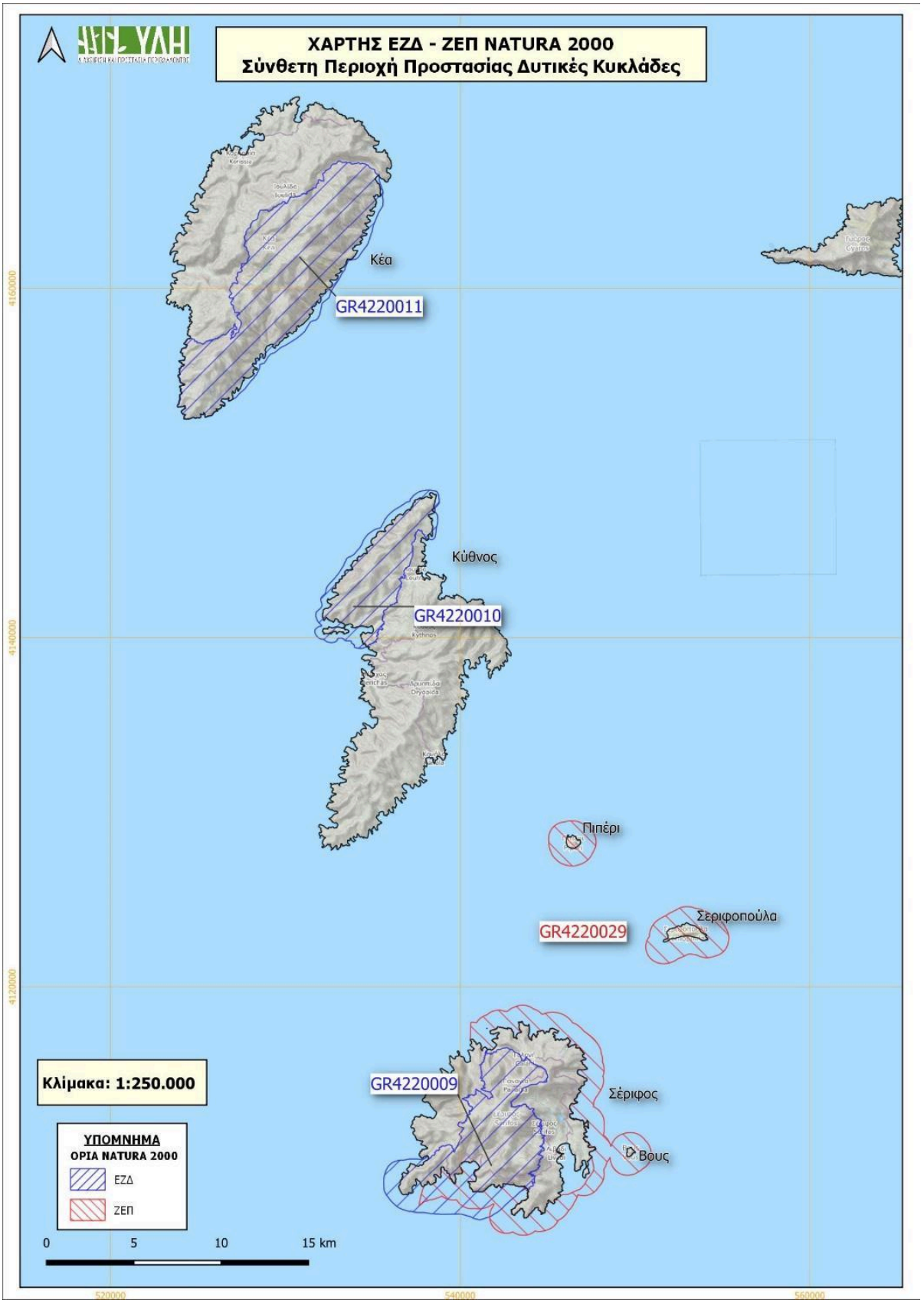
Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Νοτίων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-03)

Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Βορείων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-01)

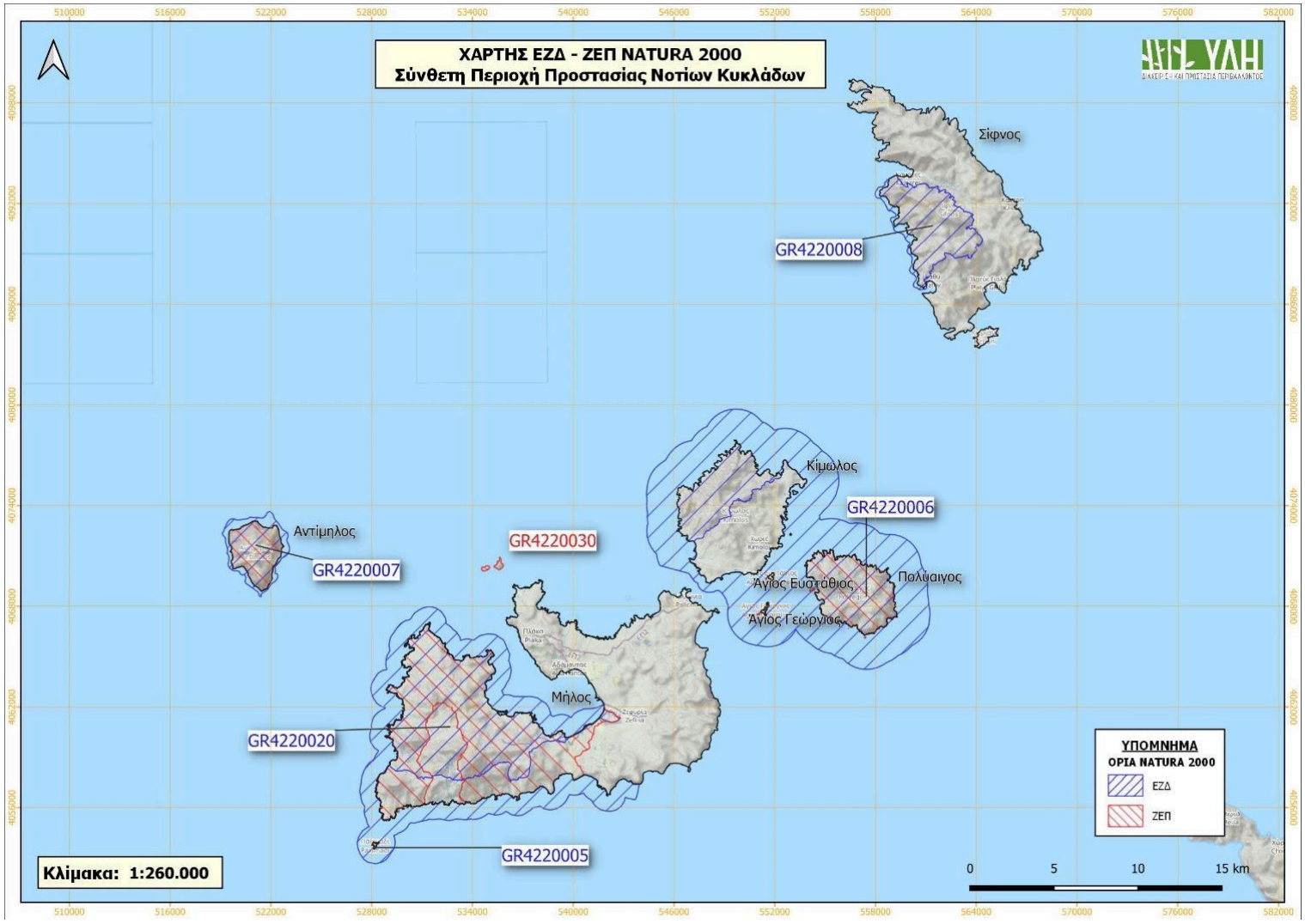
Εικόνα 4.1.1-1: Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Βορείων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-01)

Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Δυτικών Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-02)

Εικόνα 4.1.1-2: Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Δυτικών Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-02)

Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Νοτίων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-03)

Εικόνα 4.1.1-3: Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Νοτίων Κυκλάδων (ΣΠΠΒ-03)

4.3 Καθορισμός σημαντικών περιοχών ανά περιοχή δικτύου Natura 2000

Μεθοδολογία Αξιολόγησης Σημαντικών Θέσεων για το Προστατευτέο Αντικείμενο

Α) Αξιολόγηση τ.ο.

1) Προτεραιοποίηση τύπων οικοτόπων με βάση την ιεράρχηση ΘΜ:

ΘΜ1: Θεσμική Προτεραιότητα 1 (Υψηλή),
ΘΜ2: Θεσμική Προτεραιότητα 2 (Μέση),
ΘΜ3: Θεσμική Προτεραιότητα 3 (Χαμηλή),

ΘΜ1 = 6, ΘΜ2 = 3, ΘΜ3 = 1

***οι οικότοποι προτεραιότητας ανεξάρτητα από την αξιολόγησή τους στο κεφ. 3 αξιολογούνται με 6**

2) Ευθύνη διατήρησης στο συγκεκριμένο site

Ε: τ.ο. που είναι σπάνιοι (με περιορισμένη εξάπλωση σε εθνικό επίπεδο)σε εθνικό /διεθνές επίπεδο

Π: τ.ο. που έχουν σημαντική αξία στη συγκεκριμένη ΕΖΔ σε περιφερειακό επίπεδο (Ν. Αιγαίου), συνήθως ευάλωτοι οικότοποι με μικρό μέγεθος στη συγκεκριμένη ΕΖΔ και μικρή συνολικά παρουσία (συχνότητα εμφάνισης) σε περιφερειακό επίπεδο

Τ: τ.ο. με ευρεία εξάπλωση (σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο), ωστόσο στη συγκεκριμένη ΕΖΔ αναφέρονται σε σημαντική έκταση ή είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι λόγω πιέσεων.

Ε=6, Π=3, Τ=1

3) Η συνολική αξιολόγηση του τ.ο. προκύπτει από το άθροισμα των παραπάνω

4) Στη συνέχεια γίνεται **προσαρμογή του συνολικού αθροίσματος στη μονάδα (1)** που προκύπτει από το πηλίκο της συνολικής αξιολόγησης δια την μέγιστη τιμή συνολικής αξιολόγησης.

Οι τελικές τιμές ομαδοποιούνται ως εξής:

0-0,4 = Ζώνη χαμηλής σημαντικότητας προστασίας

0,41-0,6 =Ζώνη μέσης σημαντικότητας προστασίας

0,61-1=Ζώνη υψηλής σημαντικότητας προστασίας

Β) Αξιολόγηση ΟΧΕ ειδών

1) Αξιολόγηση ΟΧΕ ειδών

- ΟΧΕ1= Οικοσυστημικές χωρικές ενότητες (ΟΧΕ) υψηλής παρουσίας του τ.ο./είδους: αυτές όπου το είδος (ή ο τ.ο. κατά περίπτωση) έχει πιθανότητα εμφάνισης μεγαλύτερη του 50%.
- ΟΧΕ2= Οικοσυστημικές χωρικές ενότητες μέσης παρουσίας του τ.ο./είδους: αυτές όπου το είδος (ή ο τ.ο. κατά περίπτωση) έχει πιθανότητα εμφάνισης μεταξύ του 10 και 50%.
- ΟΧΕ3= Οικοσυστημικές χωρικές ενότητες χαμηλής παρουσίας του τ.ο./είδους: αυτές όπου το είδος (ή ο τ.ο. κατά περίπτωση) έχει πιθανότητα εμφάνισης μικρότερη του 10%.

ΟΧΕ1=9, ΟΧΕ2=3, ΟΧΕ3=1

2) Προτεραιοποίηση ειδών με βάση την ιεράρχηση ΘΜ

ΘΜ1 = 6, ΘΜ2 = 3, ΘΜ3 = 1

*** τα είδη προτεραιότητας ανεξάρτητα από την αξιολόγησή τους στο κεφ. 3 αξιολογούνται με 6**

3) Ευθύνη διατήρησης

Ε: είδη που είναι σημαντικά /σπάνια (ενδημικά/ στενοενδημικά είδη) σε εθνικό /διεθνές επίπεδο με σημαντικό πληθυσμό στη συγκεκριμένη ΕΖΔ

Π: είδη τα οποία έχουν πληθυσμούς ή εξάπλωση στη συγκεκριμένη ΕΖΔ σημαντική σε επίπεδο Ν. Αιγαίου. Αφορά κυρίως ενδημικά είδη ή είδη προτεραιότητας με σημαντική (με κριτήρια έκτασης ή τρωτότητας) σε σχέση με άλλες περιοχές εξάπλωση σε περιφερειακό επίπεδο (Ν. Αιγαίου)

Τ: είδη που μπορεί να έχουν ευρεία εξάπλωση (περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο), ωστόσο στη συγκεκριμένη ΕΖΔ αναφέρονται σε πληθυσμούς σημαντικούς ή είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι λόγω πιέσεων.

Ε=6, Π=3, Τ=1

συντελεστής 0,8 εφαρμόζεται σε είδη εκτός Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43

4) Η συνολική αξιολόγηση του τ.ο. προκύπτει από το άθροισμα των παραπάνω

5) Στη συνέχεια γίνεται **προσαρμογή του συνολικού αθροίσματος στη μονάδα (1)** που προκύπτει από το πηλίκο της συνολικής αξιολόγησης δια την μέγιστη τιμή συνολικής αξιολόγησης.

Οι τελικές τιμές ομαδοποιούνται ως εξής:

0-0,4 = Ζώνη χαμηλής σημαντικότητας προστασίας

0,41-0,6 =Ζώνη μέσης σημαντικότητας προστασίας

0,61-1=Ζώνη υψηλής σημαντικότητας προστασίας

Γ) Αξιολόγηση ΟΧΕ ειδών ορνιθοπανίδας

1) Αξιολόγηση ΟΧΕ ορνιθοπανίδας

Αναπαραγόμενα:

ΟΧΕ1 = Κρίσιμα ενδιαιτήματα αναπαραγωγής

ΟΧΕ2= Κρίσιμα ενδιαιτήματα τροφοληψίας ειδών ή μη κύριες περιοχές αναπαραγωγής

ΟΧΕ3= Δευτερεύουσες περιοχές τροφοληψίας

Μεταναστευτικά:

ΟΧΕ1= κύριες σημαντικές περιοχές τροφοληψίας και ξεκούρασης

ΟΧΕ2= δευτερεύουσες σημαντικές περιοχές τροφοληψίας και ξεκούρασης

ΟΧΕ1=9, ΟΧΕ2=3, ΟΧΕ3=1

2) Προτεραιοποίηση ειδών με βάση τα ΘΜ

Αφορά **Σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας (Είδη του Παρ/τος** Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, Μεταναστευτικά είδη, Είδη του Εθνικού Κόκκινου Καταλόγου, Ενδημικά είδη, Είδη που προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις κ.α.),

ΘΜ1 = 6, ΘΜ2 = 3, ΘΜ3 = 1

**** Τα είδη χαρακτηρισμού, ανεξάρτητα με την αξιολόγηση τους στο κεφάλαιο 3 λαμβάνουν την μέγιστη τιμή 6.***

3) Ευθύνη διατήρησης.

Ε: Στην περιοχή αναπαράγεται πληθυσμός του είδους σημαντικός σε διεθνές/εθνικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, στην περιοχή αναπαράγεται το 5% τουλάχιστον του εθνικού/παγκόσμιου πληθυσμού του είδους.

Π: Στην περιοχή αναπαράγεται πληθυσμός του είδους σημαντικός σε περιφερειακό επίπεδο (Νότιο Αιγαίο). Συγκεκριμένα, η περιοχή πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον ένα από τα εξής κριτήρια: α) συγκαταλέγεται στις ΖΕΠ που αθροιστικά (σε φθίνουσα κατάταξη) καλύπτουν τουλάχιστον το 50% του περιφερειακού πληθυσμού του είδους. Για παράδειγμα αν η περιοχή Α φιλοξενεί το 30% του περιφερειακού πληθυσμού, η περιοχή Β το 15%, η περιοχή Γ το 10%, η περιοχή Δ το 3% και η περιοχή Ε το 1%, τότε οι περιοχές Α, Β και Γ είναι σημαντικές για το είδος σε περιφερειακό επίπεδο (30%+15%+10%>50%) ή β) η περιοχή αποτελεί μια από τις 5 μεγαλύτερες αποικίες του είδους στο Νότιο Αιγαίο.

Τ: Στην περιοχή αναπαράγεται πληθυσμός του είδους σημαντικός σε τοπικό επίπεδο (Βόρειες και Δυτικές Κυκλάδες). Συγκεκριμένα, η περιοχή πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον ένα από τα εξής κριτήρια: α) συγκαταλέγεται στις ΖΕΠ που αθροιστικά (σε φθίνουσα κατάταξη) καλύπτουν τουλάχιστον το 50% του τοπικού πληθυσμού του είδους. Για παράδειγμα αν η περιοχή Α φιλοξενεί το 30% του τοπικού πληθυσμού, η περιοχή Β το 15%, η περιοχή Γ το 10%, η περιοχή Δ το 3% και η περιοχή Ε το 1%, τότε οι περιοχές Α, Β και Γ είναι σημαντικές για το είδος σε τοπικό επίπεδο (30%+15%+10%>50%) ή β) η περιοχή αποτελεί μια από τις 3 μεγαλύτερες αποικίες του είδους στις Βόρειες και Δυτικές Κυκλάδες.

Ε=6, Π=3, Τ=1

4) Στη συνέχεια γίνεται **προσαρμογή του συνολικού αθροίσματος στη μονάδα (1)** που προκύπτει από το πηλίκο της συνολικής αξιολόγησης δια την μέγιστη τιμή συνολικής αξιολόγησης.

Οι τελικές τιμές ομαδοποιούνται ως εξής:

0-0,4 = Ζώνη χαμηλής σημαντικότητας προστασίας

0,41-0,6 =Ζώνη μέσης σημαντικότητας προστασίας

0,61-1=Ζώνη υψηλής σημαντικότητας προστα

4.3.1 Σύνθετη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Βορείων Κυκλάδων ΣΠΠΒ01

Στην ομάδα αυτή, των προστατευόμενων περιοχών περιλαμβάνονται οι ακόλουθες περιοχές Natura οι οποίες εντοπίζονται αντίστοιχα στα νησιά Άνδρου, Τήνου, Σύρου, Γυάρου, Ρήνειας και νησίδων Μυκόνου.

4.3.1.1 GR4220019 - ΤΗΝΟΣ: ΜΥΡΣΙΝΗ - ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΛΙΒΑΔΑ

Κωδικός Τ.Ο. / Ομάδα είδους	Περιγραφή Τ. Ο./Είδος	ιεράρχηση ΘΜ τ.ο.	αξιολόγηση ΘΜ τ.ο.	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) τ.ο.	αξιολόγηση ΕΔ τ.ο.	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση τ.ο.	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από *Paspalo-Agrostidion*	ΘΜ3	1	Π	3	στην ΕΖΔ GR4220019 έχει τη μεγαλύτερη έκταση στις Δ. Κυκλάδες (8α)	4	0,57	0,57
92A0	Δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*	ΘΜ3	1	Π	3	στις Δ. Κυκλάδες (8α) απαντά μόνο σε 2 περιοχές, ενώ στο Νότιο Αιγαίο εμφανίζεται σε μόλις 4 περιοχές από τις οποίες στην περιοχή GR4220019 έχει τη μεγαλύτερη έκταση	4	0,57	0,57
92C0	Δάση *Platanus orientalis* και *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*)	ΘΜ3	1	Π	3	απαντάται μόλις σε 2 περιοχές στις Δ. Κυκλάδες (8α) και σε 5 περιοχές στο Νότιο Αιγαίο	4	0,57	0,57
9350	Δάση με *Quercus macrolepis*	ΘΜ3	1	Π	3	εμφανίζεται σε 4 μόλις περιοχές στις Δ. Κυκλάδες (8α) και σε 5 περιοχές στο Νότιο Αιγαίο	4	0,57	0,57

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ΘΜ είδους	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση είδους	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
1	Ποτάμια	ΟΧΕ1	9	*Cordulegaster helladica*	ΘΜ1	6	Π	3	ενδημικό ειδος στην Ελλάδα, εντοπίζεται σε 2 ακόμη περιοχές του Ν. Αιγαίου (εκτός Παρ/των Οδηγιας)	14,4	0,86	0,82
		ΟΧΕ1	9	*Schizidium tinum*	ΘΜ1	6	Ε	6	είναι ενδημικό στην Ελλάδα και ειδικότερα στο Νότιο Αιγαίο με μοναδική παρουσία στο νησί της Τήνου (εκτός Παρ/των Οδηγιας)	16,8	1,00	
		ΟΧΕ1	9	*Mauremys rivulata*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,60	
2	Υγρότοποι	ΟΧΕ2	3	*Cordulegaster helladica*	ΘΜ1	6	Π	3		9,6	0,57	0,35
		ΟΧΕ1	9	*Mauremys rivulata*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,60	
		ΟΧΕ3	1	*Zamenis situla*	ΘΜ3	1	0	0		2	0,12	
		ΟΧΕ3	1	*Elaphe quatuorlineata*	ΘΜ3	1	0	0		2	0,12	
3	Φρυγανικές εκτάσεις	ΟΧΕ1	9	*Zamenis situla*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,60	0,60

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ΘΜ είδους	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση είδους	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
4	Θαμνώδεις εκτάσεις	ΟΧΕ1	9	*Zamenis situla*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,60	0,60
		ΟΧΕ1	9	*Elaphe quatuorlineata*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,60	
5	Δάση πλατυφύλλων	ΟΧΕ3	1	*Zamenis situla*	ΘΜ3	1	0	0		2	0,12	0,45
		ΟΧΕ2	3	*Elaphe quatuorlineata*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,24	
		ΟΧΕ2	9	*Schizidium tinum*	ΘΜ1	6	Ε	6		16,8	1,00	
6	Ποολίβαδα	ΟΧΕ3	1	*Zamenis situla*	ΘΜ3	1	0	0		2	0,12	0,12
		ΟΧΕ3	1	*Elaphe quatuorlineata*	ΘΜ3	1	0	0		2	0,12	
7	Καλλιέργειες	ΟΧΕ1,2	3	*Zamenis situla*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,24	0,42
		ΟΧΕ1	9	*Elaphe quatuorlineata*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,60	
8	Θαλάσσια λιβάδια	ΟΧΕ1	9	*Chelonia mydas**	ΘΜ2	6	0	0	περιοχή διέλευσης και τροφοληψίας του είδους	4,5	0,25	0,50

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ΘΜ είδους	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση είδους	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
		ΟΧΕ1	9	*Caretta caretta**	ΘΜ2	6	0	0	περιοχή διέλευσης και τροφοληψίας του είδους	4,5	0,25	
		ΟΧΕ1	9	*Monachus monachus**	ΘΜ1	6	Π	3		18	1,00	
9	Πέλαγος	ΟΧΕ1	9	*Chelonia mydas**	ΘΜ2	6	0	0	περιοχή διέλευσης και τροφοληψίας του είδους	4,5	0,25	0,50
		ΟΧΕ1	9	*Caretta caretta**	ΘΜ2	6	0	0	περιοχή διέλευσης και τροφοληψίας του είδους	4,5	0,25	
		ΟΧΕ1	9	*Monachus monachus**	ΘΜ1	6	Π	3		18	1,00	
10	Θαλάσσια σπήλαια	ΟΧΕ1	9	*Monachus monachus**	ΘΜ1	6	Π	3	περιοχή αναπαραγωγής	18	1,00	1,00

4.3.1.2 GR4220031 - ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΤΗΝΟΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ειδών	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
1	Φρυγανικές εκτάσεις	ΟΧΕ1	9	*Emberiza caesia*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	0,40

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ειδών	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
		ΟΧΕ2	3	*Falco eleonorae**	ΘΜ1	6	Π	3	στη ΖΕΠ εντοπίζεται η μεγαλύτερη αναπαραγωγική αποικία του είδους στις Βόρειες και Δυτικές Κυκλάδες με 350-380 ζευγάρια, αριθμός που αποτελεί το 8% του αναπαραγωγικού πληθυσμού στο Ν. Αιγαίο και το 3% του εθνικού αναπαραγωγικού πληθυσμού	12	0,67	
		ΟΧΕ2	3	*Buteo rufinus*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	
		ΟΧΕ2	3	*Falco peregrinus brookei*	ΘΜ3	1	Π	3	αναπαράγεται στη ΖΕΠ με 4 ζευγάρια που αποτελούν το 40% του αναπαραγωγικού πληθυσμού στην περιοχή μελέτης	7	0,39	

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ειδών	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
		ΟΧΕ2	3	*Aquila fasciata*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	
		ΟΧΕ2	3	Μεταναστευτικά	ΘΜ2	3	0	0		6	0,33	
2	Θαμνώδεις εκτάσεις	ΟΧΕ1	9	*Emberiza caesia*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	0,40
		ΟΧΕ2	3	*Falco eleonorae**	ΘΜ1	6	Π	3		12	0,67	
		ΟΧΕ2	3	*Buteo rufinus*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	
		ΟΧΕ2	3	*Falco peregrinus brookei*	ΘΜ3	1	Π	3		7	0,39	
		ΟΧΕ2	3	*Aquila fasciata*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	
		ΟΧΕ2	3	Μεταναστευτικά	ΘΜ2	3	0	0		6	0,33	
3	Καλλιέργειες	ΟΧΕ2	3	*Emberiza caesia*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	0,34
		ΟΧΕ2	3	*Falco eleonorae**	ΘΜ1	6	Π	3		12	0,67	
		ΟΧΕ2	3	*Buteo rufinus*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	
		ΟΧΕ2	3	*Falco peregrinus brookei*	ΘΜ3	1	Π	3		7	0,39	
		ΟΧΕ2	3	*Aquila fasciata*	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	
		ΟΧΕ2	3	Μεταναστευτικά	ΘΜ2	3	0	0		6	0,33	

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ειδών	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
4	Ακατοίκητες νησίδες	ΟΧΕ1	9	*Falco eleonorae**	ΘΜ1	6	Π	3		18	1,00	0,68
		ΟΧΕ1	9	Phalacrocorax aristotelis desmarestii	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	
		ΟΧΕ1	9	*Buteo rufinus*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	
		ΟΧΕ1	9	*Falco peregrinus brookei*	ΘΜ3	1	Π	3		13	0,72	
		ΟΧΕ1	9	*Aquila fasciata*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	
		ΟΧΕ1	9	Μεταναστευτικά	ΘΜ2	3	0	0		12	0,67	
5	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές .	ΟΧΕ1	9	*Falco eleonorae**	ΘΜ1	6	Π	3		18	1,00	0,68
		ΟΧΕ1	9	Phalacrocorax aristotelis desmarestii	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	
		ΟΧΕ1	9	*Buteo rufinus*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	
		ΟΧΕ1	9	*Falco peregrinus brookei*	ΘΜ3	1	Π	3		13	0,72	
		ΟΧΕ1	9	*Aquila fasciata*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	
6	Υγρότοποι	ΟΧΕ2	3	*Falco eleonorae**	ΘΜ1	6	Π	3		12	0,67	0,67
		ΟΧΕ1	9	Μεταναστευτικά	ΘΜ2	3	0	0		12	0,67	

	Περιγραφή ΟΧΕ ειδών	ιεράρχηση ΟΧΕ	αξιολόγηση ΟΧΕ	είδος	ιεράρχηση ειδών	αξιολόγηση ΘΜ είδους	Ευθύνη Διατήρησης (ΕΔ) είδους	αξιολόγηση ΕΔ είδους	παρατηρήσεις	συνολική αξιολόγηση	προσαρμογή	τελική αξιολόγηση σημαντικότητας τ.ο./ ΟΧΕ είδους
7	Ποολίβαδα	ΟΧΕ3	1	*Falco eleonorae**	ΘΜ1	6	Π	3		10	0,56	0,28
		ΟΧΕ3	1	*Buteo rufinus*	ΘΜ3	1	0	0		2	0,11	
		ΟΧΕ3	1	*Falco peregrinus brookei*	ΘΜ3	1	Π	3		5	0,28	
		ΟΧΕ3	1	*Aquila fasciata*	ΘΜ3	1	0	0		2	0,11	
		ΟΧΕ2	3	Μεταναστευτικά	ΘΜ2	3	0	0		6	0,33	
8	Χερσαίες απόκρημνες βραχώδεις εκτάσεις	ΟΧΕ1	9	*Buteo rufinus*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	0,61
		ΟΧΕ1	9	*Falco peregrinus brookei*	ΘΜ3	1	Π	3		13	0,72	
		ΟΧΕ1	9	*Aquila fasciata*	ΘΜ3	1	0	0		10	0,56	
9	Ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα	ΟΧΕ2	3	Phalacrocorax aristotelis desmarestii	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	0,22
10	Θαλάσσια λιβάδια	ΟΧΕ2	3	Phalacrocorax aristotelis desmarestii	ΘΜ3	1	0	0		4	0,22	0,22
13	Αμμώδεις παραλίες και αμμοθίνες	ΟΧΕ2	3	*Μεταναστευτικά*	ΘΜ2	3	0	0		6	0,33	0,33

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. Βιβλιογραφία

Abdulla, A. Gomei, M., Maison E. and Catherine Piante (2008) Status of Marine Protected Areas in the Mediterranean Sea. IUCN, Malaga and WWF, France. p. 152.

Alexiou S. & Sfenthourakis S. (2013) The terrestrial Isopods (Isopoda, Oniscidea) of Greece. Parnassiana Archives 1: p. 3-50.

Angelier J., Lyberis N., Le Pichon X., Barrier E. & Huchon P. (1982) The tectonic development of the Hellenic arc and the Sea of Crete: a synthesis. In: X. Le Pichon, S.S. Augustithis and J. Mascle (Ed.), Geodynamics of the Hellenic arc and Trench. Tectonophysics, 86: p. 159-196.

Arcos J., Oro D. & Sol D. (2001) Competition between the yellow-legged gull *Larus cachinnans* and Audouin's gull Larus audouinii associated with commercial fishing vessels: The influence of season and fishing fleet. Marine Biology 139: p. 807-816.

Axaopoulos, P. and S. Sofianos (2009), "Long Term Variability of Sea Surface Temperature in Mediterranean Sea", 7th International Conference of the Balkan Physical Union, edited by A. Angelopoulos and T. Fildisis, American Institute of Physics.

Babalonas D., Sýkora K.V. & Papastergiadou E. (1995) Review of plant communities from Greek dunes and salt marshes. A preliminary summarizing list. Ann. Bot. (Roma) 53: p. 107-117.

Bar-Gal Gila Kahila, Smith Patricia, Tchernov Eitan, Greenblatt Charles, Ducos Pierre, Gardeisen Armelle, Horwitz Liora Kolska (2002) Genetic evidence for the origin of the agrimi goat (Capra aegagrus cretica).

Bazairi H., Ben Haj S., Boero F., Cebrian D., De Juan S., Limam A., Lleonart J., Torchia G., & Rais C., (Edit.). (2010) UNEP-MAP RAC/SPA. The Mediterranean Sea Biodiversity: state of the ecosystems, pressures, impacts and future priorities. RAC/SPA, Tunis; p. 100.

Bedini R. (2003) Gli animali delle praterie a Posidonia oceanica: dai microinvertebrati ai pesci. Atlante per il riconoscimento e l'identificazione delle specie. (Animals of Posidonia oceanica meadows: from microinvertebrate to fishes. Atlas for species identification). Publication: Bandecchi & Vivaldi (Editors). Pontedera, p. 544.

Bedini R., Pertusati M., Batistini F. & Piazzi L. (2011) Spatial and temporal variation of motile macro-invertebrate assemblages associated with *Posidonia oceanica* meadows. Acta Adriatica, vol. 52 (2): p. 201 – 214.

BirdLife International (2004) Birds in Europe: Population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: BirdLife International. (BirdLife Conservation Series No. 12).

BirdLife International (2015) *Calonectris diomedea*. The IUCN Red List of Threatened Species 2015: e.T45061132A66727878.

BirdLife International (2015) *Falco eleonorae*. The IUCN Red List of Threatened Species 2015: e.T22696442A60137442.

BirdLife International (2016) *Falco peregrinus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T45354964A95143387.

BirdLife International (2020) Species factsheet: Larus audouinii. http://datazone.birdlife.org/species/factsheet/audouins-gull-larus-audouinii

BirdLife International (2020) Archived discussion topic: Audouin's Gull (Larus audouinii) – reclassify from Least Concern to Vulnerable. https://globally-threatened-bird-forums.birdlife.org/2020/03/audouins-gull-larus-audouinii-reclassify-from-least-concern-to-vulnerable/

BirdLife International (2020) Species factsheet: Puffinus yelkouan. http://datazone.birdlife.org/species/factsheet/yelkouan-shearwater-puffinus-yelkouan

Beutler A. & Heckes U. (1986) *Podarcis milensis* – Milos - Mauereidechse. In: Böhme,W. (ed.), Handbuch der Reptilien und Amphibien Europas, Band 2/II., Echsen III (Podarcis). Aula-Verlag Wiesbaden, p. 142-154.

Beutler A. & Frör E. (1980) Die Amphibien und Reptilien der Nordkykladen (Griechenland). Mitteilungen der Zoologischen Gesellschaft Braunau, 3: p. 255-29.

Blondel J., Aronson J., Bodiou J-Y. & Boeuf G. (2010) The Mediterranean Region: Biological Diversity in Space and Time. Oxford University Press.

Bohlmann H., Falkenberg E., Knüppel U., König R. (1981) Herpetologische Notizen von der Kykladeninsel Tinos (Griechenland). Herpetofauna 3 (14): p. 8-13.

Broggi M. F. (2000) Herpetological notes on the islands of Milos and Sifnos (Cyclades, Greece) (Amphibia, Reptilia). Herpetozoa, 13 1/2: p. 89-93.

Broggi M.F. (2014) The herpetofauna of Kimolos (Milos Archipelago, Greece). Herpetozoa 27 (1/2): p. 102-103.

Buttle D. (1997) Observations on reptiles and amphibians of Andros (Cyclades, Greece). British Herpetological Society Bulletin No.60: p. 5-12.

Cabanellas-Reboredo M., Vázquez-Luis M., Mourre B., Álvarez E., Deudero S., Amores A., Addis P., Ballesteros E., Barrajón A., Coppa S., García-March J.F., Giacobbe S., Giménez Casalduero F., Hadjioannou L., Jiménez-Gutiérrez S.V., Katsanevakis S., Kersting D., Mačić V., Mavrič B., Patti F.P., Planes S., Prado P., Sánchez J., Tena-Medialdea J., Vaugelas J., Vicente N., Belkhamssa F.Z., Zupan I. & Hendriks, I.E. (2019) Tracking a mass mortality outbreak of pen shell *Pinna nobilis* populations: A collaborative effort of scientists and citizens. Scientific Reports volume 9, Article number: 13355 (2019).

Catanese G., Grau A., Valencia JM., Garcia-March JR., Vázquez-Luis M., Alvarez E., Deudero S., Darriba S., Carballal MJ., Villalba A. (2018) Haplosporidium pinnae sp. nov., a haplosporidan parasite associated with massive mortalities of the fan mussel, *Pinna nobilis*, in the Western Mediterranean Sea. J. Invertebr. Pathol. 157: 9-24.

Catsadorakis, G. 2015. The avifauna of Gyaros isl., N.Cyclades, Greece. Poster, Conference: 13th International Conference on the Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent Regions, 8-10 Oct0ber 2015, Herakleion, Crete, Greece.

Cattaneo A. (1990) I serpenti delle isole greche di Kythnos e Kea (Cicladi occidentali). Atti Soc. It. Sci. nat. Museo civ. Storia nat. Milano, 131: p. 209-212.

Cherif S, Doblas-Miranda E, Lionello P, Borrego C, Giorgi F, Iglesias A, Jebari S, Mahmoudi E, Moriondo M, Pringault O, Rilov G, Somot S, Tsikliras A, Vila M, Zittis G 2020 Drivers of change. In: Climate and Environmental Change in the Mediterranean Basin – Current Situation and Risks for the Future. First Mediterranean Assessment Report [Cramer W, Guiot J, Marini K (eds.)] Union for the Mediterranean, Plan Bleu, UNEP/MAP, Marseille, France, 128pp, in press.

Clark R. (1994) New observations of the *Elaphe* snakes from Amorgos (Cyclades, Greece) and the validity of *Elaphe rechingeri* Werner as an endemic species. Herpetological Journal, 4: p. 91-97.

Díaz-Almela E. & Duarte C.M. (2008) Management of Natura 2000 habitats. 1120 *Posidonia beds (*Posidonion oceanicae*). European Commission.

Dendrinos P., Tounta E., Kotomatas S. & Kottas A. (1994) Recent data on the Mediterranean monk seal population of the Northern Sporades. Bios (Macedonia/Greece), 2: p. 11-16.

Dendrinos P., Karamanlidis A.A., Kotomatas S., Legakis A., Tounta E. & Matthiopoulos J. (2007) Pupping habitat use in the Mediterranean monk seal: a long-term study. Marine Mammal Science, 23: p. 615-628. https://doi.org/10.1111/j.1748-7692.2007.00121.x

Dendrinos P., Karamanlidis A.A., Kotomatas S., Paravas V. & Adamantopoulou S. (2008) Report of a new Mediterranean monk seal (*Monachus monachus*) breeding colony in the Aegean Sea, Greece. Aquatic Mammals, 34: p. 355-361.

Dendrinos P. (2011) Contribution to the study of the Mediterranean monk seal's (*Monachus monachus*) ecology and biology at the island complex of Northern Sporades, Greece. Athens, Greece: National and Kapodistrian University of Athens.

Dennis R.L., Shreeve H., Olivier T.G. & Coutsis J.G. (2000) Contemporary geography dominates butterfly diversity gradients within the Aegean archipelago (Lepidoptera: Papilionoidea, Hesperoidea). Journal of Biogeography, 27: p. 1365–1383.

Dermitzakis D.M., Papanikolaou D.J. (1981) Paleogeography and geodynamics of the Aegean region during the Neogene. Annales Géologique des Pays Hellénique, 30: p. 245–289.

Dermitzakis M.D. (1990) Paleogeography, geodynamic processes and event stratigraphy during the Late Cenozoic of the Aegean area. Accademia Nazionale dei Lincei, 85: p. 263–288.

Deutsche Bank Research (2008), "Climate Change and Tourism: Where will the journey lead?", Current Issues, Frankfurt. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.dbresearch.com/ PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD0000000000222943.PDF

Dimalexis T., Fric J., Giokas S., Kassara Ch., Tsiopelas N. & Tzali M. (2019) Good Practice guide for the adaptation of the Eleonora's falcon to climate change. Nature Conservation Consultants Ltd. p. 56.

Dimopoulos P., Raus T., Mucina L. & Tsiripidis I. (2009) Vegetation patterns and primary succession on sea-born volcanic islands (Santorini archipelago, Aegean Sea, Greece). Phytocoenologia 40: p. 1-14.

EEA (2019) Climate change adaptation in the agriculture sector in Europe. EEA Report No 4/2019, European Environment Agency. https://www.eea.europa.eu/publications/cc-adaptation-agriculture.

European Commission (2013) Interpretation Manual of European Union Habitats.

European Commission (2008), Guide to COST-BENEFIT ANALYSIS of investment projects.

European Union (EU) (2018) International Single Species Action Plan for the Conservation of the Yelkouan Shearwater *Puffinus yelkouan*. LIFE14 PRE/UK/000002 Project. April 2018.

Fattorini S. (2002) Biogeography of the tenebrionid beetles (Coleoptera, Tenebrionidae) on the Aegean Islands (Greece). Journal of Biogeography, 29: p. 49

Fattorini S., Leo P., Salvati L. (1999) Biogeographical observations on the Darkling beetles of the Aegean Islands (Coleoptera, Tenebrionidae). Fragmenta Entomologica, 31: p. 339–375.

Fischer, J. (2007), "Current issues in the interdisciplinary research field of climate change and tourism: a meta-study of articles from 2006 and 2007", European Tourism and the Envi- ronment Conference "Promotion and Protection, Achieving the Balance", 11-12 September 2007, Dublin, Ireland — Tourism Vision, Madrid.

Francour P., Magréau J.F., Mannoni P.A., Cottalorda J.M., Gratiot J. (2006) Management guide for Marine Protected Areas of the Mediterranean sea, Permanent Ecological Moorings. Université de Nice-Sophia Antipolis & Parc National de Port-Cros, Nice: p. 68.

Frantzis A. (2009) Cetaceans in Greece: Present status of knowledge. Athens, Greece: Initiative for the Conservation of Cetaceans in Greece. p. 1-94.

Fric J., Portolou D., Manolopoulos A. & Kastritis T. (2012) Important Bird Areas for Seabirds in Greece. Athens: LIFE07 NAT/GR/000285 - Hellenic Ornithological Society (HOS/BirdLife Greece).

Fric J. & Portolou D. (2016) Μελέτη του πληθυσμού Μύχων (*Puffinus yelkouan*) στην περιοχή της Γυάρου. Ετήσια αναφορά 2015. Nature Conservation Consultants (NCC) Ε.Π.Ε. & Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.

Fric J., Γαλάνη Π., Τζάλη, Μ. Σαγιάκου Α., Προφήτης Σ. (2019) Τεχνικό σχέδιο μέτρων διατήρησης και αποκατάστασης αλλουβιακών δασών σκλήθρου της Άνδρου, 3η έκδοση, Αθήνα, Ελλάδα, Μάιος 2019, 127 σελ.

Fric J., Πορτόλου Δ., Ευαγγελίδης Α., Δημαλέξης Τ., Παπαδάς Χ. & Νικολάου Ι. (2019) Μελέτη του πληθυσμού Μύχων (*Puffinus yelkouan*) στην περιοχή της Γυάρου. Συγκεντρωτική αναφορά 2015-2018. Nature Conservation Consultants (NCC) Ε.Π.Ε. & Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.

Founda D., and Santamouris M.: Synergies between Urban Heat Island and Heat Waves in Athens (Greece), during an extremely hot summer (2012), Scientific Reports Vol 7 p.10973 Doi: www.nature.com/articles/s41598-017-11407-6.

Galil B., Froglia C. and Noël P. (2002) CIESM Atlas of Exotic species in the Mediterranean. Vol. 2. Crustacean Decapods and Stomatopods (Briand F., ed.). CIESM Publishers, Monaco.

Garcia – Gorriz E. & Stips A.K. (2008) Multi-annual model runs for the Mediterranean Sea: the Aegean Sea. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, p. 26.

Gaudard C. (compiler) (2018) International Single Species Action Plan for the Yelkouan Shearwater *Puffinus yelkouan*. Project LIFE 14 PRE/UK/000002. Coordinated Efforts for International Species Recovery EuroSAP. LPO/BirdLife France. Rochefort. p. 45.

Gehu J.M., Apostolides N., Gehu-Franck J. & Arnold K. (1989) Premieres donees sur la vegetation littorale des iles de Rhodos et de Karpathos (Grece). Colloques phytosociologiques XIX: p. 545-582.

Gehu J.M., Uslu T. & Costa M. (1989) Apport a la connaissance phytosociologique du littoral sud de la turquie Mediterraneenne. Colloques phytosociologiques XIX: p. 591-622.

Georgopoulou E., S. Mirasgedis, Y. Sarafidis, M. Vitaliotou, D.P. Lalas, I. Theloudis, K.-D. Giannoulaki, D. Dimopoulos, V. Zavras, (2017), Climate change impacts and adaptation options for the Greek agriculture in 2021–2050: A monetary assessment, Elsevier, Climate Risk Management 16 P.164–182,

Giokas S. (1996) The differentiation of the genus *Albinaria* in the Hellenic Region PhD dissertation, Athens, University of Athens.

Giokas S. (2000) Congruence and conflict in *Albinaria* (Gastropoda, Clausiliidae). A review of morphological and molecular phylogenetic approaches. Belgian Journal of Zoology 130: p. 95-103.

Giorgi F (2006) Climate change hot-spots. Geophys Res Lett 33(8). http://dx.doi.org/10.1029/2006GL025734

Golani D., Orsi-Relini L., Massutí E. & Quignard J.-P. (2002) CIESM Atlas of Exotic species in the Mediterranean. Vol. 1. Fishes (Briand F., ed.). Monaco: CIESM Publishers.

Goñi R., Harmelin-Vivien M., Badalamenti F., Le Diréach L., Bernard G. (edit.) (2000) Introductory guide to methods for selected ecological studies in marine reserves. GIS Posidonie publ., Fr., p. 1-120.

Gooding MJ, Ellis RH, Shewry PR, Schofield JD. Effects of restricted water availability and increased temperature on the grain filling, drying and quality of winter wheat. J Cereal Sci. 2003;37:295–309.

Goutner V., Portolou D., Papakonstantinou K., Tsiakiris R., Pavlidis A., Zogaris S., Kominos T., Galanaki A. & Oro D. (2000) Nest site characteristics of Audouin's Gull in the eastern Mediterranean. Waterbirds 23: p. 74-83.

Gozmany L. (in press). The Lepidoptera of Greece. Fauna Graeciae, Hellenic Zoological Society, Athens, Greece.

Greuter W. (1995) Silene holzmannii. In: Phitos D., Strid A., Snogerup S. & Greuter W. (eds). The Red Data Book of rare and threatened plants of Greece. World Wide Fund for Nature. Athens, p. 466-467.

Handrinos G. & Akriotis T. (1997) The birds of Greece. C. Helm, A & C Black, London.

Heredia B., Rose L. & Painter M. (1996) Globally threatened birds in Europe. Action plans. BirdLife International. Council of Europe Publishing.

Herrera, C. M. 2020. Gradual replacement of wild bees by honeybees in flowers of the Mediterranean Basin over the last 50 years. – Proc. Royal Soc. B 287: 20192657.

Höner D. & Greuter W. (1988) Plant population dynamics and species turnover on small islands near Karpathos (South Aegean, Greece). Vegetatio 77: p. 129-137.

Horwitz Liora Kolska & Bar-Gal Gila Kahila, (2006) The Origin and Genetic Status of Insular Caprines in the Eastern Mediterranean: A Case Study of Free-Ranging Goats (Capra aegagrus cretica) on Crete

Huntley B, Collingham YC, Green RE, Hilton GM, Rahbek C. (2006) Potential impacts of climatic change upon geographical distributions of birds. Ibis.148:8–28.

IPCC (2013), Climate Change 2013: The Physical Science Basis, Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [Stocker, T.F., D. Qin, G.-K. Plattner, M. Tignor, S.K. Allen, J. Boschung, A. Nauels, Y. Xia, V. Bex and P.M. Midgley (eds)], Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom, and New York.

Itescu Y., Jamison S., Slavenko A., Tamar K., Roussos A.S., Foufopoulos J., Meiri S. & Pafilis P. (2017) The Herpetofauna of Folegandros island (Cyclades, Greece). Wien, Austria.

Kagiampaki A., Triantis K., Vardinoyannis K. & Mylonas M. (2011) Factors affecting plant species richness and endemism in the South Aegean (Greece). Thessaloniki: Journal of Biological Research, 16: p. 282 – 295.

Kalkman V.J., Boudot J.-P., Bernard R., Conze K.-J., De Knijf G., Dyatlova E., Ferreira S., Jović M., Ott J., Riservato E., Sahlén G. (2010) European Red List of Dragonflies. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Kallimanis, A.S., Bergmeier, E., Panitsa, M., Georghiou, K., Delipetrou, P., Dimopoulos, P. (2010). Biogeographical determinants for total and endemic species richness in a continental archipelago. Biodiversity and Conservation 19(5): 1225-1235. https://doi.org/10.1007/s10531-009-9748-6.

Kaloveloni A., Tscheulin T., Petanidou T. (2018). Geography and climate are more important than ecology in shaping bee diversity in the Aegean Archipelago. Journal of Biogeography 45: 2690-2700. https://doi.org/10.1111/jbi.13436.

Kamari G. (1995) Galanthus ikariae Baker. In: Phitos D., Strid A., Snogerup S. & Greuter W. The Red Data Book of Rare and Threatened Plants of Greece. WWF, p. 290-291.

Kamari G. (2009) *Fritillaria obliqua* Ker-Gawler subsp. *tuntasia* (Heldr. ex Halacsy) Kamari In: The Red Data Book of rare and threatened plants of Greece, Vol 2 (E-Z), Phitos D., Constantinidis T., Kamari G. (eds), p. 46-48, Hellenic Botanical Society, Patras, Greece (in Greek).

Karamanlidis A.A., Androukaki E., Adamantopoulou S., Chatzispyrou A., Johnson W.M., Kotomatas S., Papadopoulos A., Paravas V., Paximadis G., Pires R., Tounta E. & Dendrinos P. (2008) Assessing accidental

entanglement as a threat to the Mediterranean monk seal *Monachus monachus*. Endangered species research, 5: p. 205-213. https://doi.org/10.3354/esr00092

Karamanlidis A.A. & Dendrinos P. (2015) *Monachus monachus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2015: eT13653A45227543.

Karamanlidis A.A., Dendrinos P., Fernández de Larrinoa P., Gücü A.C., Johnson W.M., Kiraç C.O. & Pires R. (2016a) The Mediterranean monk seal *Monachus monachus*: status, biology, threats, and conservation priorities. Mammal Review, 46: p. 92-105. https://doi.org/10.1111/mam.12053

Karamanlidis A.A., Gaughran S., Aguilar A., Dendrinos P., Huber D., Pires R., Schultz J., Skrbinšek T. & Amato G. (2016b) Shaping species conservation strategies using mtDNA analysis: The case of the elusive Mediterranean monk seal (*Monachus monachus*). Biological Conservation, 193: p. 71-79.

Karamanlidis A.A., Adamantopoulou S., Tounta E. & Dendrinos D. (2019) *Monachus monachus* Eastern Mediterranean subpopulation. The IUCN Red List of Threatened Species 2019, e.T120868935A120869697. https://doi.org/http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2019-1.RLTS.T120868935A120869697.en.

Karkani A. (2017) Study of the geomorphological and environmental evolution of the coastal zone of Central Cyclades. Athens: National and Kapodistrian University of Athens, Faculty of Geology and Geoenvironment, p. 212.

Karris G., Xirouchakis S., Maina I., Grivas K. & Kavadas S. (2018) Home range and foraging habitat preference of Scopoli's Shearwater *Calonectris diomedea* during the early chick-rearing phase in the eastern Mediterranean. Wildlife Biology

Kassara C., Fric J. & Sfendourakis S. (2013) Factors influencing the occurrence of Eleonora's falcon breeding colonies on Greek islands. Wildlife Biol. 19(2): p. 202-209.

Katsanevakis S., Issaris Y., Poursanidis D. & Thessalou-Legaki M. (2010) Vulnerability of marine habitats to the invasive green alga *Caulerpa racemosa* var. *cylindracea* within a marine protected area. Marine Environmental Research 70: 210-218.

Katsanevakis S., Tsirintanis K., Tsaparis D., Doukas D., Sini M., Athanassopoulou F., Kolygas M.N., Tontis D., Koutsoubas D. & Bakopoulos V. (2019) The cryptogenic parasite Haplosporidium pinnae invades the Aegean Sea and causes the collapse of *Pinna nobilis* populations. Aquatic Invasions 14(2):150-164.

Kitsara, G., van der Schriek, T., Varotsos, K.V., Giannakopoulos C. (2021). Future changes in climate indices relevant to agriculture in the Aegean islands (Greece). Euro-Mediterranean Journal for Environmental Integration, 6, 34 (2021). https://doi.org/10.1007/s41207-020-00233-4

Kontogianni, A., Ch. Tourkolias, D. Damigos and M. Skourtos (2014), "Assessing sea level rise costs and adaptation benefits under uncertainty in Greece", Environmental Science and Pol- icy, 37, 61-78.

Kougioumoutzis K., Valli A.T., Georgopoulou E., Simaiakis S.M., Triantis K. & Trigas P. (2016) Network biogeography of complex island system: the Aegean Archipelago revisited. Journal of Biogeography.

Kratzer, H. (1973) Über die Vierstreifennatter (*Elaphe quatuorlineata*) von Antimilos und die Problematik der Unterarten dieser Species im Raum der südlichen Ägäis Salamandra 9 (3-4): 103-117.

Lambertini M. (1996) International action plan for Audouin's gull (*Larus audouinii*). LIPU Italy.

Lavrentiades G.J. (1969) Studies on the flora and vegetation of the Ormos Archangelou in Rhodos islands. Vegetatio XIX: p. 308-329.

Lazarina M., Devalez J., Neokosmidis L., Sgardelis S.P, Kallimanis A.S., Tscheulin T., Tsalkatis P., Kourtidou M., Mizerakis V., Nakas G., Palaiologou P., Kalabokidis K., Vujic A., Petanidou T. (2019). Moderate fire severity is best for the diversity of most of the pollinator guilds in Mediterranean pine forests. Ecology e02615. https://doi.org/10.1002/ecy.2615.

Lázaro A., Praz C., Müller A., Ebmer A.W., Dathe H.H., Scheuchl E., Schwarz M., Risch S., Pauly A., Devalez J., Tscheulin T., Gómez-Martínez C., Papas E., Pickering J., Waser N.M. and Petanidou T. (2021). Impacts of beekeeping on wild bee diversity and pollination networks in the Aegean Archipelago. Ecography (in press).

Lázaro A., Tscheulin T., Devalez J., Nakas G., Petanidou T. (2016a). Effects of grazing intensity on flower cover, pollinator abundance and diversity, and pollination services. Ecological Entomology 41: 400–412. http://dx.doi.org/10.1111/een.12310.

Lázaro A., Tscheulin T., Devalez J., Nakas G., Stefanaki A., Hanlidou E., Petanidou T. (2016b). Moderation is best: effects of grazing intensity on pollination networks in Mediterranean communities. Ecological Applications 26(3): 796-807. http://dx.doi.org/10.1890/15-0202.

Le Pichon X. & Angelier J. (1979) The Hellenic arc and trench system: a key to the neotectonic evolution of the Eastern Mediterranean area. Tectonophysics, 60: p. 1-42.

Lee J. & Lister S. G. (1992) Late Miocene ductile extension and detachment faulting, Mykonos, Greece. Geology, v. 20, p. 121-124.

Liebegott A. (1986) Die land und Susswassermollusken der Nordlichen Sporaden (Aegaeis). Mittheilungen des deutsches malakologische Geselschaft, 39: p. 1–28.

Lohmann H. (1993) Revision der Cordulegastridae. 2. Beschreibung neuer Arten in den Gattungen Cordulegaster, Anotogaster, Neallogaster und Sonjagaster (Anisoptera). Odonatologica 22: 273-294.

Lykousis V., Anagnostou C., Pavlakis P., Rousakis G. & Alexandri M. (1995) Quaternary sedimentary history and neotectonic evolution of the eastern part of Central Aegean Sea, Greece. Marine Geology 128: p. 59-71.

Lymperakis P. & Poulakakis N. (2010) Three Continents Claiming an Archipelago: The Evolution of Aegean's Herpetofaunal Diversity. Irakleio, Crete: Natural History Museum of Crete and Department of Biology, University of Crete.

Maglio, A., Pavan, G., Castellote, M., Frey, S. (2016) Overview of the noise hotspots in the ACCOBAMS Area part I – Mediterranean Sea. Final Report. ACCOBAMS, p. 45.

Marbà N, Santiago R, Díaz-Almela E, Álvarez E & Duarte C.M. (2006) Seagrass (*Posidonia oceanica*) vertical growth as an early indicator of fish farm-derived stress. Estuarine, Coastal and Shelf Science 67: p. 475–483.

Masseti M. (2009) The wild goats *Capra aegagrus* Erxleben, 1777 of the Mediterranean Sea and the Eastern Atlantic Ocean islands. Mammal Review 39: 141– 157.

Mezzasalma M., Dall'Asta A., Loy A., Cheylan M., Lymberakis P., Zuffi M. A. L., Tomovi L., Odierna G. & Guarino F. M. (2015) A sisters' story: comparative phylogeography and taxonomy of *Hierophis viridiflavus* and *H. gemonensis* (Serpentes, Colubridae). Zoologica Scripta, 44: p. 495– 508.

Michener C.D. (1979) Biogeography of the Bees. Annals of the Missouri Botanical Garden 66: 277–347.

Mitchell-Jones AJ., Amori G, Bogdanowicz W., Kryštufek B., Reijnders PJH., Spitzenberger F., Stubbe M., Thissen JBM., Vohralík V. & Zima J. (eds.). (1999) The Atlas of European Mammals. Academic Press, London.

Nagy S. (2002) The Status of Biodiversity on Farmland in Europe (Birds). Background report to the High-Level European Conference on Agriculture and Biodiversity, 5-7 Jume, Paris, STRA-CO/AGRI, Council of Europe/UNEP.

Nittis K. & Perivoliotis L. (2002) Circulation and hydrological characteristics of the North Aegean Sea: a contribution from real-time buoy measurements. Mediterranean Marine Science, 3/1: p. 21-31.

Olson D., Kourafalou V., Johns W., Samuels G. & Veneziani M. (2007) Aegean Surface Circulation from Satellite-Tracked Drifter Array. Journal of Physical Oceanography, vol. 37.

Pagou, K. (2005), "Eutrophication in the Hellenic Coastal Areas", State of the Hellenic Marine Environment, Hellenic Centre for Marine Research, Institute of Oceanography.

Pafilis P. (2010) A brief history of Greek herpetology. Bonn: Bonn zoological Bulletin, 57 (2): p. 329-345.

Panitsa M. & Tzanoudakis D. (2001) A floristic investigation of the islet groups Arki and Lipsi (East Aegean area, Greece). Folia Geobot. 36: p. 265-279.

Pantera A., Papadopoulos A., Fotiadis G. & Papanastasis V. (2009) Distribution and phytogeographical analysis of *Quercus ithaburensis* ssp. *macrolepis* in Greece. Ecologia Mediterranea 34: p. 73-82.

Papoutsoglou,S.E.(1996),"Role of Managementin Achievement of Aquaculture's Production Systems Aims" (Heggberg, T. G., ed.), Proceeding of World Fisheries Congress, Theme 6, 116-20.

Parmesan C. & Yohe, G. (2003) A globally coherent fingerprint of climate change impacts across natural systems. Nature, 421(6918), 37-42.

Perissoratis C. & Conispoliatis N. (2003) The impacts of sea level changes during latest Pleistocene and Holocene times on the morphology of the Ionian and Aegean seas (SE Alpine Europe). Marine Geology, 196: p. 45–156.

Petanidou T., Kallimanis A.S., Sgardelis S.P., Mazaris A.D., Pantis J. D., Waser N.M. (2014). Variable flowering phenology and pollinator use in a community suggest future phenological mismatch. Acta Oecologica 59: 104–111. http://dx.doi.org/10.1016/j.actao.2014.06.001.

Petanidou T., Ståhls G., Vujić A., Olesen J.M., Rojo S., Thrasyvoulou A., Sgardelis S., Kallimanis A.S., Kokkini S., Tscheulin T. (2013). Investigating Plant–Pollinator Relationships in the Aegean: the approaches of the project POL-AEGIS (The Pollinators of the Aegean Archipelago: Diversity and Threats). Journal of Apicultural Research 52(2): 106–117. http://dx.doi.org/10.3896/IBRA.1.52.2.20.

Phitos D., Strid A., Snogerup S. & Greuter W. (eds.). (1995) The Red Data Book of rare and threatened plants of Greece. WWF. Publish.: K.Michalas, S.A. Athens. p. 528.

Porter JR, Gawith M (1999) Temperatures and the growth and development of wheat: a review European Journal of Agronomy 10:23-36 doi:https://doi.org/10.1016/S1161-0301(98)00047-1

Portolou D. & Fric J. (2015) Status and conservation of seabird species in Greece and the current Marine Important Bird Area network. Proceedings of the 2nd Symposium on the Conservation of Marine and Coastal Birds in the Mediterranean. Hammamet, Tunisia, 20-22 February 2015. RAC-SPA (Mediterranean Action Plan), Medmaravis and Les Amis des Oiseaux (BirdLife Tunisia).

Poulos S.E., Drakopoulos P.G. & Collins M.B. (1997) Seasonal variability in sea surface oceanographic conditions in the Aegean Sea (Eastern Mediterranean): an overview. Journal of Marine Systems, 13: p. 225-244.

Raus Th. (1989) Die flora von Armathia und der Kleininseln um Kasos (Dodekanes, Griechenland). Bot. Chron. 9: p. 19-39.

Rechinger K.H. (1943) Flora Aegaea. Flora der Inseln und Halbinseln des ägäischen Meeres. Acad. Wiss. Wien, Math.-Naturwiss. Kl., Denkschr. 105(1): xx + 924 pp. +25 plates and 3 maps. Reprinted by Otto Koeltz Antiquariat 1973.

Reporting from EC Member States under Article 17 of the Habitats Directive to the European Commission. Compiled by ETC-BD, 2008, date of delivery (date sent to the Data Service): 16 Jul 2009 (http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/article-17-database-habitats-directive-92-43-eec).

Riedel A. (1992) The Zonitidae (sensu lato) (Gastropoda, Pulmonata) of Greece. Fauna Graeciae V, Athens: Hellenic Zoological Society.

Riedl R. (2005) - Fauna e Flora del Mediterraneo. Muzzio Editore: p. 800.

Ruiz J.M., Boudouresque C.F. & Enriquez S. (2009) Mediterranean seagrasses. Botanica marina, 52: p. 369-382.

Runemark H. (1969) Reproductive drift, a neglected principle in reproductive biology. Bot. Not. 122: p. 90-129

Runemark H. (1996) Report 632: Silene holzmannii. In: Kamari, G., F. Ferber & F. Garbari (eds.). Mediterranean chromosome number reports, 6. Fl. Medit. 6: p. 235-236.

Sakellariou D. & Galanidou N. (2015) Pleistocene submerged landscapes and Palaeolithic archaeology in the tectonically active Aegean region. Download from: http://sp.lyellcollection.org/ [30/11/2015].

Sanderson F.J., Donald P.F., Pain D.J., Burfield I.J. & vanBommel F.P.J. (2006) Long-term population declines in Afro-Palearctic migrant birds. Biol. Conserv. 131. 93-105.

Saravia - Mullin V., Portolou D., Evangelidis A., Gaganis K., Manolopoulos A. & Fric J. (2012) The breeding population of Audouin's Gull *Larus audouinii* in Greece. In: Yésou, P., Baccetti, N. and J. Sultana (eds). Ecology and Conservation of Mediterranean Seabirds and other bird species under the Barcelona Convention. Update and Progress. Proceedings of the 13th Medmaravis Pan-Mediterranean Symposium, 14-17 October 2011, Alghero, Sardinia, Italy. Medmaravis 2012.

Sauter, R., ten Brink, P., Withana, S., Mazza, L., Pondichie, F. with contributions from Clinton, J., Lopes, A, Bego, K. (2013) Impacts of climate change on all European islands, A report by the Institute for European Environmental Policy (IEEP) for the Greens/EFA of the European Parliament. Final Report. Brussels. 2013.

Schmalfuss H.& Erhard F. (1998) Die Land-Isopoden (Oniscidea) Griechenlands. 19. Beitrag: Gattung Cordioniscus (Styloniscidae). - Stuttgarter Beitr. Naturk. Ser. A, Nr. 582.

Schultze-Westrum T (1963) Die wildziegen der ägäischen inseln. Saugetierkundl Mitt 11:145–182

Sfenthourakis S (1996) A biogeographic analysis of terrestrial isopods (Isopoda, Oniscidea) from central Aegean islands (Greece). Journal of Biogeography, 23: p. 687-698.

Sfenthourakis S., Giokas S. & Tzanatos E. (2004) From sampling stations to archipelagos: investigating aspects of the assemblage of insular biota. Global Ecology & Biogeography 13: p. 23-35.

Sfenthourakis, S. (1995) New species of terrestrial isopods (Oniscidea) from the central Aegean islands. – Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde, Serie A (Biologie) 519: p. 21.

Simaiakis S., Minelli A. & Mylonas M. (2005) The centipede fauna of the Aegean archipelago (Greece, eastern Mediterranean). Israel Journal of Zoology 51: p. 241-307.

Snogerup S. & Snogerup B. (2004) Changes in the flora of some Aegean islets 1968–2000. Plant Systematics and Evolution 245: p. 169–213.

Snogerup S. & Snogerup. B. (2009) Corydalis thasia (Stoj. & Kitan.) Stoj. & Kitan. In: The Red Data Book of rare and threatened plants of Greece, Vol 1 (A-D), Phitos D., Constantinidis T., Kamari G. (eds), pp. 317-318, Hellenic Botanical Society, Patras, Greece (in Greek).

Snogerup S. et al. (2006) Flora of Andros in Annales Musei Goulandris 11.

Snogerup S. & Snogerup B. (2013) *Symphytum cycladense*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

Stanley D.J. & Perissoratis C. (1977) Aegean Sea ridge barrier-and-basin sedimentation patterns. Marine Geology, 24: p. 97--107.

Stearn W.T. (1986) The Greek species of *Symphytum* (Boraginaceae). Ann. Mus. Goulandris 7: p. 175-220.

Strid A. (2016) Atlas of the Aegean flora. Part 1: Text & Plates. Part 2: Maps. –Englera 33 (1, 2). Berlin: Botanic Garden and Botanical Museum, Freie Universität Berlin.

Sýkora K.V., Babalonas D. & Papastergiadou E. (1998) An overview of the coastal vegetation of Greece based on multivariate analysis: Dunes. Proceedings of the 1st Balkan Botanical Congress (Progress in Botanical Research), Thessaloniki 1998. Kluwer Academic Publishers, p. 149-152.

Sýkora K.V., Babalonas D. & Papastergiadou E. (2003) Strandline and sand-dune vegetation of coasts of Greece and some other Aegean countries. Phytocoenologia 33(2-3): p. 409-446.

Takkis K., Tscheulin T., Petanidou T. (2018). Differential climate warming effects on the nectar secretion of early- and late-flowering Mediterranean plants. Frontiers in Plant Science 9: 874 – open access. https://doi.org/10.3389/fpls.2018.00874.

Trainito E. (2005) – Atlante di Flora e alla Fauna del Mediterraneo. Edizioni Il Castello: p. 255.

Triantis KA., Mylonas M. (2009) Greek Islands, Biology. In: Encyclopedia of Islands (Gillespie R. & Glague D.A., eds.), University of California Press, p. 388-392.

Tucker G.M. & Dixon J., (1997) Agricultural and grassland habitats. Pp 267-325. In Tucker, G.M. and Evans, M.I. Eds. (1997) Habitats for Birds in Europe: A Conservation Strategy for the Wider Environment. BirdLife International, Cambridge (UK). (BirdLife Conservation Series No. 6).

Valakos E., Pafilis P., Lymberakis P., Sotiropoulos K., Maragou P. & Foufopoulos J. (2008) The Amphibians and Reptiles of Greece. Chimaira Editions, Frankfurt Germany.

Varotsos Konstantinos V., Anna Karali, John Lemesios, Gianna Kitsara, Marco Moriondo, Camilla Dibari, Luisa Leolini, Christos Giannakopoulos (2021) Near future climate change projections with implications for the agricultural sector of three major Mediterranean islands. Regional Environmental Change, 21:16 https://doi.org/10.1007/s10113-020-01736-0.

Vázquez-Luis M., Álvarez E., Barrajón A., García-March J.R., Grau A., Hendriks I.E., Jiménez S., Kersting D., Moreno D., Pérez M., Ruiz J.M., Sánchez J., Villalba A. & Deudero S. (2017) S.O.S. *Pinna nobilis*: a mass mortality event in western Mediterranean Sea. Front. Mar. Sci. 4: 220.

Vervatis V. (2012) The dynamics of the Aegean – Levantine seas and their climatic implications. Athens: National and Kapodistrian University of Athens, p. 156.

Vignjevic M, Wang X, Olesen JE, Wollenweber B (2015) Traits in spring wheat cultivars associated with yield loss caused by a heat stress episode after Anthesis. J Agron Crop Sci 201:32–48.

Vogel E, Donat M G, Alexander LV, Meinshausen M, Ray DK, Karoly D, Meinshausen N, Frieler K (2019) The effects of climate extremes on global agricultural yields. Environ Res Lett 14 054010

Vogiatzakis N.I., Pungetti G. & Mannion M.A. (ed.) (2008) Mediterranean Island Landscapes: Natural and Cultural Approaches. Landscape Series, 9: p. 370.

Vujić A., Speight M., de Courcy M., Rojo S., Stahls G., Radenković S., Likov L., Miličić M., Pérez-Bañón C., Falk S., Petanidou T. (2020). Atlas of the hoverflies (Diptera: Syrphidae) of Greece. Brill Publishers, Leiden, The Netherlands. https://brill.com/view/title/33998, https://doi.org/10.1163/9789004334670.

Wahid A, Gelani S, Ashraf M, Foolad MR, (2007) Heat tolerance in plants: an overview. Environmental and Experimental Botany 61: 199–223

Whittaker RJ. Fernández-Palacios JM. (2007) Island Biogeography: ecology, evolution, and conservation. Oxford University Press.

Wiktor A. (2001) The Slugs of Greece (Arionidae, Milacidae, Limacidae, Agriolimacidae – Gastropoda, Stylommatophora). Fauna Graeciae VIII, Athens: Hellenic Zoological Society.

Willemse F. (1984) Catalogue of the Orthoptera of Greece. Fauna Graeciae I, Athens: Hellenic Zoological Society.

Zanis P, Kapsomenakis I, Philandras C, Douvis K, Nikolakis D, Kanellopoulou E, Zerefos C, Repapis C (2008) Analysis of an ensemble of present day and future regional climate simulations for Greece. Int J Climatol 29: 1614–1633

Zafrakas A. (1991) The Equine and Its Feeding. Kyriakidis, Thessaloniki, p. 200 (in Greek).

Zenetos A., Gofas S., Russo G. & Templado J. (2003) CIESM Atlas of Exotic species in the Mediterranean. Vol. 3. Molluscs, (Briand F., ed.). CIESM Publishers, Monaco.

Zenetos A., Gofas S., Russo G., Templado J. (2003) CIESM Atlas of Exotic species in the Mediterranean. Vol. 3. Molluscs, (Briand F., ed.). CIESM Publishers, Monaco.

Zotou, M., Gkrantounis, P., Karadimou, E., Tsirintanis, K., Sini, M., Poursanidis, D., Azzolin, M., Dailianis., T., Kytinou, E., Issaris, Y., Gerakaris, V., Salomidi, M., Lardi, P., Ramfos, A., Akrivos, V., Spinos, E., Dimitriadis, C., Papageorgiou, D., Lattos, A., Giantsis, I., Michaelidis, B., Vassilopoulou, V., Miliou, A., & Katsanevakis, S. (2020). Pinna nobilis in the Greek seas (NE Mediterranean): on the brink of extinction? *Mediterranean Marine Science, 21*(3), 575-591

Αλατζάς Σ., Γιαννοπούλου Χ., Γλυνός Λ. Κουκουβίνου Αρ., Λειβαδάρας Ν., Λιόλιος Μ., Μερκουρέας-Καρράς Αλκ., Μπαδογιάννης Ν. & Τάτσης Αθ. (2016) Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου – Περιφερειακή ενότητα Κυκλάδων. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 1039 σελ.

Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. (2001) Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Προγράμματος Βιοτόπου Οχιάς της Μήλου, 268 σελ.

Αναστασίου Ι., Δεϊμέζης-Τσίκουτας Α., Καψάλας Γ., Παφίλης Π., Χριστόπουλος Α. (2021). Αναβαθμίδες & Βιοποικιλότητα. Broken Hill Publishers Ltd, Λευκωσία.

Βασενχόβεν Λ. (2017) Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός Ευρώπη και Ελλάδα. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 375 σελ.

Βώκου Δ. (1998) Οι ελαιώνες ως φυσικά οικοσυστήματα, Πρακτικά της επιστημονικής συνάντησης που έγινε στη Μυτιλήνη από 25 – 27/2/1988 υπό την αιγίδα του Υπουργείου Αιγαίου, Μυτιλήνη, «Ελαιουργική» ΣΥΝ. Π.Ε.

Γεράκης Α.Π. & Κουτράκης Θ.Ε. (Συντονιστές έκδοσης) (1996) Ελληνικοί Υγρότοποι. Αθήνα: Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος.

Γεωργίου Κ. & Δεληπέτρου Π. (2001) Απειλούμενα Ενδημικά Είδη Χλωρίδας στη Νότια Ελλάδα. Πρόγραμμα ARCHIMED, Δράση 2.1. Περιφέρεια Κρήτης, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, 367 σελ.

Γιαννίτσαρος Α., Οικονομίδου Ε., Δεληπέτρου Π., Μπαζός Ι., Γεωργίου Κ. (2000) Νέα δεδομένα για την εξάπλωση μερικών φυτικών ειδών στην περιοχή του Αιγαίου. Πάτρα: Πρακτικά 8ου Επιστημονικού Συνεδρίου της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας: 118-121σελ.

Γκιάλης Σ. & Σερέτης Σ. (2018) Απασχόληση, ευελικτοποίηση και νέοι άνεργοι ή εκτός εκπαίδευσης/κατάρτισης (NEETs) στις τοπικές αγορές εργασίας του Νοτίου Αιγαίου: Μια επικαιροποιημένη ανάλυση σε συνθήκες κρίσης. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε., 80 σελ.

Γώγου Μ.Ε. (2016) Κίνδυνος Τσουνάμι και Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης στη νότια περιοχή των Κυκλαδικών Νήσων. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, 126 σελ.

Δαλάκα Α., Πετανίδου Θ. (2006). Ανθρωπογενής παρέμβαση και βιοποικοιλότητα. Στα: Πρακτικά του 3ου Συνεδρίου της **Οικολογικής Εταιρείας** & Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας «Οικολογία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας», 16–19 Νοεμβρίου 2006, Ιωάννινα, CD.

Δεληπέτρου Π., Βαλλιανάτου Ε., Οικονομίδου Ε. & Γεωργίου Κ. (2009) *Silene holzmannii*. In: Φοίτος Δ., Κωνσταντινίδης Θ. & Καμάρη Γ. (Επιτροπή Έκδοσης) Βιβλίο Ερυθρών Δεομένων των Σπάνιων και Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας, Τόμος Δεύτερος. Ελληνική Βοτανική Εταιρεία, Πάτρα, 323-325 σελ.

Δεληπέτρου Π., Οικονομίδου Ε. & Τσιουρλής Γ. (1996) «Η βιοποικιλότητα των νησιών του Αιγαίου όπως εκφράζεται από τους οικοτόπους και τα είδη της χλωρίδας που προστατεύονται από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ στις προτεινόμενες περιοχές του δικτύου "Φύση 2000». Πρακτικά 6ου Επιστημονικού Συνεδρίου της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρίας και της Βιολογικής Εταιρείας Κύπρου. 6-11 Απριλίου 1996. Παραλίμνι Κύπρου: Ελληνική Βοτανική Εταιρία και Βιολογική Εταιρεία Κύπρου, 74-78 σελ.

Δήμος Κορθίου – ΕΤΒΑ Α.Ε. (2000) Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Περιοχής Διποταμάτων Άνδρου. 150 σελ.

Δίκτυο Αειφόρων Νήσων – ΔΑΦΝΗ. (2006) Έρευνα για την αειφόρο ανάπτυξη στην Άνδρο.

Δημαλέξης Τ. και Καστρίτης Θ. (2009). Έκθεση Ορνιθολογικής αξιολόγησης περιοχής ««GR147 Κεντρική Άνδρος». Στο: Δημαλέξης, Α. Μπούσμπουρας, Δ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος Α. και Saravia V. (Συντονιστές Έκδοσης). Τελική αναφορά προγράμματος επαναξιολόγησης 69 σημαντικών περιοχών για τα πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα.

Εθνική Έκθεση του άρθρου 12 της Οδηγίας των Πτηνών (Οδηγία 2009/147/ΕΚ) για την περίοδο 2013-2018.

Ειδική Γραμματεία Υδάτων. (2019) *Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης της Ελλάδας*. Διαθέσιμο στο: http://www.bathingwaterprofiles.gr, [πρόσβαση: 11/09/2019].

Ελληνική Δημοκρατία, Ελληνική Στατιστική Αρχή. (2018) Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: Γ' τρίμηνο 2018 (Δελτίο Τύπου). Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. (2017) 1Η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (EL14).

Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. (2018) *ΤΔΔ περιοχών Natura 2000*. Τόπος έκδοσης: Εκδότης (αριθμός τόμου, τεύχος).

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. (2007) Μαυροπετρίτης, το γεράκι του Αιγαίου. Αθήνα.

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, αδημοσίευτα στοιχεία.

ΕΜΕΚΑ, Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (2011), «Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα», Τράπεζα της Ελλάδος, Διαθέσιμο στο: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/%CE%A0%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7.pdf

ΕΜΕΚΑ, Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (2014), «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ», Τράπεζα της Ελλάδος, Διαθέσιμο στο: https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/EMEKA_tourismos_2014_.pdf?mode=preview

Ζαλίδης Χ. Γ. & Μαντζαβέλας Α. Δ. (Συντονιστές Εκδοσης). (1994) Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων (Πρώτη προσέγγιση). Αθήνα: Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων (ΕΚΒΥ). xviii, 587 σελ.

Θάνου Ε. (2013) Αναπαραγωγική οικολογία και γενετική δομή του Ευρωπαικού Θαλασσοκόρακα [Phalacrocorax aristotelis (L. 1761)] στο Αιγαίο. Πανεπιστήμιο Πατρών, 240 σελ.

Θεοδωρακάκης Μ.Χ. (1995) Δομή, δυναμική και διαχείριση των ελαιώνων των νησιών. Διδακτορική διατριβή. Μυτιλήνη: Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Περιβάλλοντος.

Ιασμή Σ. (2009) Οικολογία και φυλογεωγραφία των σκορπιών του Νοτίου Αιγαίου. Ηράκλειο: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας.

Καγιαμπάκη Α. (2011) Σύγχρονη φυτογεωγραφική ανάλυση στο Κεντρικό και Νότιο Αιγαίο. Ηράκλειο: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας.

Καλκαβούρας Π. (2015) Μελέτη της αέριας & σωματιδιακής ρύπανσης στο αιγαίο με ταυτόχρονες μετρήσεις στη Σαντορίνη και τη Φινοκαλιά. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Θετικών Επιστημών, 72 σελ.

Καλογερόπουλος Κ. (2011) Αξιοποίηση του υδρολογικού μοντέλου SWATστη διερεύνηση δημιουργίας λιμνοδεξαμενών. Αθήνα: Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Γεωγραφίας.

Καλτσάς Δ. (2010) Συγκριτική μελέτη της δομής βιοκοινοτήτων κολεοπτέρων σε μεσογειακού τύπου οικοσυστήματα στην Ανατολική Μεσόγειο. Ηράκλειο: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας.

Καρρής Γ. (2014) Αναπαραγωγική οικολογία του είδους *Calonectris diomedea* (Aves, Procellariiformes) στις νήσους Στροφάδες. Πανεπιστήμιο Πατρών.

Κασσαπίδης Π. (2001) Μελέτη της Φυλογεωγραφίας του *Mediodactylus kotschyi* (Sauria: Gekkonidae) στο αρχιπέλαγος του Αιγαίου και τις γειτονικές περιοχές. Ηράκλειο: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας.

Καστρίτης Θ. (2009). Έκθεση Ορνιθολογικής αξιολόγησης περιοχής ««GR148 Βορειοανατολική Τήνος». Στο: Δημαλέξης, Α. Μπούσμπουρας, Δ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος Α. και Saravia V. (Συντονιστές Έκδοσης).

Τελική αναφορά προγράμματος επαναξιολόγησης 69 σημαντικών περιοχών για τα πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα.

Καστρίτης Θ. (2009). Έκθεση Ορνιθολογικής αξιολόγησης περιοχής ««GR149 Βόρεια Σύρος». Στο: Δημαλέξης, Α. Μπούσμπουρας, Δ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος Α. και Saravia V. (Συντονιστές Έκδοσης). Τελική αναφορά προγράμματος επαναξιολόγησης 69 σημαντικών περιοχών για τα πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα.

Καστρίτης Θ. (2009). Έκθεση Ορνιθολογικής αξιολόγησης περιοχής ««GR150 Νήσος Σέριφος». Στο: Δημαλέξης, Α. Μπούσμπουρας, Δ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος Α. και Saravia V. (Συντονιστές Έκδοσης). Τελική αναφορά προγράμματος επαναξιολόγησης 69 σημαντικών περιοχών για τα πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα.

Καστρίτης Θ. (2009). Έκθεση Ορνιθολογικής αξιολόγησης περιοχής ««««GR152 Δυτική Μήλος, Αντίμηλος και Πολύαιγος». Στο: Δημαλέξης, Α. Μπούσμπουρας, Δ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος Α. και Saravia V. (Συντονιστές Έκδοσης). Τελική αναφορά προγράμματος επαναξιολόγησης 69 σημαντικών περιοχών για τα πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα.

Κατσαδωράκης Γ. & Παραγκαμιάν Κ. (2007) Απογραφή των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου: Ταυτότητα, οικολογική κατάσταση και απειλές. Αθήνα: Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση- WWF Ελλάς, 392 σελ.

Κατσέλη Χ. (2017) Χωροθέτηση θαλάσσιων αιολικών πάρκων στο Αιγαίο, το Ιόνιο και το Λιβυκό Πέλαγος με την χρήση εργαλείων γεωπληροφορικής. Αθήνα: Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Γεωγραφίας, 107 σελ.

Κουγιουμουτζής Κ. (2014) Μελέτη προτύπων βιοποικιλότητας και φυτογεωγραφικών σχέσεων νησιωτικών ενδιαιτημάτων με σύγχρονες μεθόδους. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Βιολογίας φυτών.

Λεγάκις Α. & Μαραγκού Π. (επιμ.). (2009) Το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας. Αθήνα: Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, 528 σελ.

Λεγάκις Α. (2010) Απειλούμενα, Προστατευόμενα και Ενδημικά Είδη Ζώων της Ελλάδας. Έκδοση 7.0. Τμήμα Βιολογίας -Ζωολογικό Μουσείο, Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Λειβαδάρας Ν. (2016) Χωροθέτηση θαλάσσιων αιολικών πάρκων στην περιοχή των Κυκλάδων. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 175 σελ.

Μαυρομμάτης Γ. (1980) Το βιοκλίμα της Ελλάδας. Σχέσεις κλίματος και φυσικής βλάστησης, βιοκλιματικοί χάρτες. Αθήναι: Ι.Δ.Ε.Α.

MOm (2000) Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Κιμώλου – Πολυαίγου, LIFE-Nature B4-3200/96/500 "Η Μεσογειακή Φώκια στην Ελλάδα: Δράσεις Προστασίας", 238 σελ.

MOm (2018) Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Νήσου Γυάρου και Θαλάσσιας Περιβάλλουσας Ζώνης – GR4220033, LIFE CYCLADES (LIFE12 NAT/GR/000688) "Ολοκληρωμένη προστασία για τη Μεσογειακή φώκια στις Βόρειες Κυκλάδες", 267 σελ.

Μπρόφας Γ. & Καρέτσος Γ. (2000) Συμβολή στην οικολογία του νησιού "Γυαλί" (ΝΑ Αιγαίο). Γεωτεχνικά Επιστημονικά Θέματα 11(1): 91-102 σελ.

NCC ΕΠΕ (2014) Διαχειριστικό Σχέδιο ΖΕΠ Άνδρου, LIFE ANDROSSPA (LIFE10 NAT/GR/000637) "Διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Άνδρου με σκοπό την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης 4 ειδών πτηνών προτεραιότητας", 338 σελ.

Ντάφης Σ., Παπαστεργιάδου Ε., Γεωργίου Κ., Μπαμπαλώνα Δ., Γεωργιάδης Θ., Παπαγεωργίου Μ., Λαζαρίδου Θ., και Τσιαούση Β. (1996) Οδηγία 92/43/Ε.Ο.Κ. Το Έργο των Οικοτόπων στην Ελλάδα. Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000. Γενική Διεύθυνση XI, Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας,Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων. 932 σελ.

Ντάφης Σ., Παπαστεργιάδου Ε., Λαζαρίδου Ε. & Τσιαφούλη Μ. (2001) Τεχνικός Οδηγός Αναγνώρισης, Περιγραφής και Χαρτογράφησης Τύπων Οικοτόπων της Ελλάδας. ΕΚΒΥ.

Παφίλης Π. (2014). Ξερολιθιές, στηρίγματα βιοποικιλότητας. Τελική Έκθεση προς το Κοινωφελές Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση – Μελέτες 2013. ΕΚΠΑ, Αθήνα.

Παμπέρης Λ. (1997) Οι πεταλούδες της Ελλάδας. Εκδόσεις Μπάστας – Πλέσσας, 560 σελ.

Παναγιωτίδης Π., Πάγκου Κ. (επιμ.). (2018) Τεχνική έκθεση, Οδηγία Πλαίσιο για την Θαλάσσια Στρατηγική (2008/56/ΕΚ), Πρώτος εξαετής κύκλος εφαρμογής (2012-2018), Άρθρο 8: Καταγραφή της κατάστασης των θαλασσίων υδάτων, Άρθρα 9 & 10: Προσδιορισμός της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης και Περιβαλλοντικοί στόχοι, Τελικό Προσχέδιο

Πανίτσα Μ. (1997) Συμβολή στη γνώση της χλωρίδας και της βλάστησης των νησίδων του ανατολικού Αιγαίου. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών xiv, 345 σελ.

Παντέρα Α., Φωτιάδης Γ. & Παπαδόπουλος Α. (2006) Διερεύνηση της βλάστησης υπολειμματικών δασών βαλανιδιάς (*Quercus ithaburensis* ssp. *macrolepis*) στην περιοχή Αλεξανδρούπολης. Επιστ. Επετ. Τμημ. Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος ΜΔ: 463-475 σελ.

Παπανικολάου Δ. (1978) Γεωλογικές Έρευνες στη Νήσο Άνδρο. Αθήνα: Τμήμα Γεωλογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.

Παυλάκης Π. (1992) Θαλάσσια γεωφυσική διασκόπηση και στοχαστική – Ντετερμινιστική προσέγγιση της τεκτονικής – Γεωδυναμικής – Γεωθερμικής δομής τους. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών.

Πεππέ Π. (2017) Οι Σκαραβαίοι στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Χαλκού. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 224 σελ.

Πέρρου Ε. (2016) Τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) ως κίνητρο προσέλκυσης επενδύσεων. Αθήνα: Διπλωματική εργασία, Τμήμα Γεωγραφίας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου.

Πετανίδου Θ. (2005). Βαστάδια και τάβλες: Λαξεύοντας το τοπίο της Νισύρου. Νισυριακά 15: 212–255.

Πετανίδου Θ. (2015). Αναβαθμίδες του Αιγαίου – το παράδειγμα των Δωδεκανήσων. Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα, σσ. 280.

Πετανίδου Θ. (2021). Αναβαθμίδες καλλιέργειας μια περιήγηση στα χωράφια του πολιτισμού του Αιγαίου, της Μεσογείου. Broken Hill Publishers Ltd, Λευκωσία, σσ. 115.

Πετανίδου Θ., Δαλάκα Α. (2007). Εγκατάλειψη των αναβαθμίδων της Λέσβου: Δομή και δυναμική των οικοσυστημάτων – εξέλιξη και χαρτογράφηση του τοπίου – Τεχνική έκθεση για το Πρόγραμμα «ΕΡΕΑΕΚ ΙΙ – ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ (2004–2007). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Μυτιλήνη.

Πολέμης Η. (2010) Συμβολή στη γνώση της βιοποικιλότητας των Κυκλάδων (Κεντρικό Αιγαίο): Μελέτη των βασιδομήκυτων στα νησιά Άνδρο, Νάξο και Αμοργό. Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών.

Πορτόλου, Δ., Μπουρδάκης, Σ., Βλάχος, Χ., Καστρίτης, Θ. και Τ. Δημαλέξης (επιμ.) (2009). Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας: Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. Αθήνα.

Πουλής Γ. & Κακούρος Π. (2017) Πληροφοριακό δελτίο τύπου οικοτόπου 92Α0 στην Ελλάδα. Έργο ForestLife - Οικοδόμηση συνεργασιών, ανάπτυξη δεξιοτήτων και ανταλλαγή γνώσεων για τα δάση του Δικτύου Natura 2000 στην Ελλάδα.

Σημαιάκης Σ. (2005) Συστηματική βιογεωγραφία & στοιχεία οικολογίας των Χειλόποδων του Νοτίου Αιγαίου. Ηράκλειο: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας.

Ταμουραντζή Α. (2008) Ανάλυση του οικιστικού δικτύου της Νήσου Άνδρου: Διαφοροποιήσεις-Μετασχηματισμοί-Προοπτικές. ΕΜΠ, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών.

Τζάλη Μ., Δημαλέξης Τ., Μανωλόπουλος Α., Fric J., Μιχαηλίδου Δ., Δενδρινός Π., Αδαμαντοπούλου Σ. (2015) Προσχέδιο κατευθύνσεων για τη βασισμένη στο οικοσύστημα διαχείριση της Γυάρου. NCC, ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE (LIFE12NAT/GR/000688).

Τριάντης Κ. (2006) Βιογεωγραφία και οικολογία των χερσαίων μαλακίων και ισοπόδων σε νησιά του Αιγαίου σε σχέση με την περιβαλλοντική ετερογένεια και την έκταση. Ηράκλειο: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Βιολογίας.

ΥΠΕΝ, 2017. 1Η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (EL14)Υπηρεσία Πληροφορικών Συστημάτων. (2015) Ποιότητα υδάτων ακτών κολύμβησης. Διαθέσιμο στο: www.geodata.gov.gr (9/2019)

Φοίτος Δ., Κωνσταντινίδης Θ. & Καμάρη Γ. (2009) Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων και Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας. Πάτρα: Ελληνική Βοτανική Εταιρεία.

Χρυσάγη Ε. (2012) Ενέργεια από τη θάλασσα στην περιοχή της Ελλάδας: Μελέτη των χωροχρονικών διακυμάνσεων με χρήση επιχειρησιακών αριθμητικών μοντέλων. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Θετικών Επιστημών, 123 σελ.

Ψυχογιού Χ.Μ. (2014) Παλαιοοικολογική – Οικοστρωματογραφική εξέλιξη της λεκάνης του Ν. Ευβοϊκού τα τελευταία 30.000 χρόνια. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, 83 σελ.

Ν. 2742/1999 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη για τον παράκτιο και νησιωτικό χώρο» (ΦΕΚ 1138/Β/11-06-2009)